

**TURUN
YLIOPISTO**

Incel-yhteisön vihaiset miehet

Kirjallisuuskatsaus väkivallan kulttuurisista merkityksistä incel-yhteisössä

Sosiaalitieteiden
kandidaatintutkielma

Laatija:
Mandi Julma

20.12.2025
Turku

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Kandidatutkielma

Oppiaine: Sosiaalitieteet

Tekijä(t): Mandi Julma

Otsikko: Incel-yhteisön vihaiset miehet: Kirjallisuuskatsaus väkivallan kulttuurisista merkityksistä incel-yhteisössä

Ohjaaja(t): Sosiologian yliopistonlehtori Kaisa Kuurne

Sivumäärä: 35 sivua

Päivämäärä: 20.12.2025

Tarkastelin kandidaatintutkielmassani integroivana kirjallisuuskatsauksena väkivallan kulttuurisia merkityksiä incel-yhteisössä (involuntary celibacy eli vastentahtoisesti selibaatissa). Incel-yhteisö on internetyhteisö, jossa feminismin ja naisten yhteiskunnallisen osallisuuden laajeneminen koetaan uhkaavan maskuliinisuutta. Se tarjoaa internetissä vertaistukea miehille, jotka halusivat seksiä, mutta eivät sitä saa. Seksin puute aiheuttaa incel-yhteisössä naisvihaa, mikä ilmenee väkivaltakirjoituksina ja -tekoina. Ensimmäinen incel-yhteisön jäsenen toteuttama massamurha tapahtui vuonna 2014 Yhdysvalloissa.

Tutkielmani tavoitteena oli ymmärtää, millaisia kulttuurisia merkityksiä incel-yhteisö antaa omille väkivaltakirjoituksille ja -teolle maskuliinisuutta tavoittelevassa yhteisössä. Lisäksi halusin ymmärtää, miten seksin puute näyttäytyy yleisempänä kokemuksena yhteiskunnallisesta osattomuudesta. Hyödynsin tutkielmassani hegemonisen maskuliinisuuden käsitettä ja sosiaalisen disintegraation teoriaa. Aineistoni muodostui kymmenestä (=10) kansainvälisestä tutkimuksesta. Näistä suurin osa analysoi incels.is -sivustolla kirjoitettuja väkivaltaisista kommentteja.

Kirjallisuuskatsaukseni perusteella seksin puutteesta syntyvät osattomuuden kokemukset tarkoittavat incel-yhteisössä kokemusta siitä, ettei heitä tunnusteta täysivaltaisina yhteiskunnan jäseninä. Tunnustamisvajeiksi kutsutut osattomuuden kokemukset ilmenevät tyytymättömyytenä omaan alhaiseksi koettuun yhteiskunnalliseen asemaan ja kokemukseen siitä, että yhteiskunta on unohtanut incel-yhteisön miehet. Väkivaltakirjoitukset ja -teot näyttäytyvät yleisempänä pyrkimyksenä incel-yhteisön yhteiskunnallisen aseman parantamiseen naisia alistamalla.

Tarkemmin tarkasteltuna incel-yhteisön väkivaltapuheiden ja -tekojen alta paljastuvat kokemukset loukatuista, mutta kuvitelluista etuoikeuksista, joista tärkein etuoikeus on seksi. Vain seksin avulla mies voi ilmentää "oikeaa" maskuliinisuutta. Väkivalta on keino palauttaa seksin puutteesta syntynyt kokemus riistetyistä maskuliinisuudesta. Incel-yhteisössä seksin arvo perustuu siihen, että sen avulla mies lunastaa paikan "oikeana" miehenä muiden miesten silmissä. Samalla se tarjoaa vaihtoehdoisen keinon ilmaista maskuliinisuutta.

Seksin ja väkivallan saadessa keskeisen merkityksen incel-yhteisössä ne heijastelevat näkemyksiä miehistä viettien varassa toimivana eläiminä. Tällaista maskuliinisuutta nimitän primitiiviseksi maskuliinisuudeksi. Viittaa termillä siihen, kuinka oman maskuliinisuuden ajatellaan rakentuvan seksin ja väkivallan varaan. Samalla termi viittaa ajatteluun siitä, miten incel-yhteisössä yhteiskunnallisen elämän ajatellaan palautuvan ruumiin toimintoihin. Lopulta primitiivinen maskuliinisuus ilmentää maskuliinisuuteen liitettyjen kulttuuristen odotusten vahingollisuutta yhteiskunnalle. Incel-yhteisön väkivaltapuheet tulee ottaa vakavasti, vaikka yhteisössä ilmenevä naisviha ei ole poikkeuksellista. Tutkielmani pohjalta jatkotutkimuksen tarpeet liittyvät esimerkiksi siihen, miten miesvaltaisilla ja anonyymeilla keskustelufoorumeilla voitaisiin tunnistaa ne käyttäjät, joilla on kohonnut riski siirtyä väkivaltaisista puheista tekoihin.

Avainsanat: incel-yhteisö, naisviha, hegemoninen maskuliinisuus, loukatut etuoikeudet

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
2	Incel-yhteisön ideologia ja radikalisoituminen	8
2.1	Sukupuolten välinen hierarkia	9
2.2	Incel-yhteisön radikalisoituminen	12
3	Teoreettiset lähtökohdat	15
3.1	Hegemoninen maskuliinisuus ja väkivalta	15
3.2	Sosiaalisen disintegraation teoria	17
4	Tutkimusasetelma	20
4.1	Tavoitteet	20
4.2	Aineisto	21
4.3	Menetelmät	23
4.3.1	Tekoälyn käyttö ja tutkimusetiikka	24
5	Selviytymiskeinot naisvaltaiseksi koetussa yhteiskunnassa	25
6	Väkivalta miehisen ylivallan palauttamisen keinona	28
6.1	Pyrkimys patriarkaatin palauttamiseen	28
6.2	Riistetty maskuliinisuus ja loukatut etuoikeudet	32
7	Johtopäätökset	36
	Lähteet	39

1 Johdanto

Naisiin kohdistuva väkivalta ei ole uusi ilmiö. Tästä huolimatta #MeToo -liike herätti laajaa kansainvälistä huomiota naisiin kohdistuvaan seksuaalisuutta loukkaavaan väkivaltaan. Liikkeen saaman huomion avulla #MeToo edisti keskustelua siitä, kuinka väkivalta ja epäoikeudenmukaisuus välittyvät sosiaalisessa ja poliittisessa piirissä. (Walker 2024.) #MeToo -liike oli merkittävä toivon pilkahdus turvallisemman ja tasa-arvoisemman yhteiskunnan tulevaisuudesta. Valitettavasti 2020-lukua ovat varjostaneet tasa-arvossa tapahtuneet takaiskut. Vaikka naisviha tunnistetaan yhä selkeämmin yhteiskunnalliseksi ongelmaksi, naisten oikeuksia on kavennettu viime vuosina sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa. Viimeaikaisimpia esimerkkejä naisille vahingollisista lainsäädännön muutoksista ovat länsimaissa toteutuneet aborttilain muutokset (Nurminen 2023). Naisten kontrolloiminen lainsäädännön avulla liittyy laajemmin yhteiskunnassa vallitsevaan ilmapiiriin, jossa äärioikeisto on saanut yhä enemmän jalansijaa demokraattisen päätöksenteon saralla. Äärioikeistolaisiin ideologioihin kuuluu ajatus valkoisten miesten ylivoimasta, jota sukupuolten tasa-arvo ja naisten vapautuminen uhkaavat (Mills, Schmuhl & Capellan 2020, 571).

Naisten oikeuksien kaventaminen on merkittävä osa rakenteellista naisvihaa. Naisviha tarkoittaa naisten esineellistämistä, haukkumista (Lockyer ym. 2025), uhkailua, häirintää, naisia rajoittavia käytänteitä ja sopimuksia yhteiskunnallisissa instituutioissa sekä väkivaltaa ja henkirikoksia (Naistenlinja.fi). Naisviha voidaan ajatella pyramidina, jonka alimmaisella tasolla naisviha ilmenee seksistisinä vitseinä, *catcallingina* ja esineellistämisenä. Pyramidin huipulle tultaessa teot muuttuvat vakavammiksi. Naisen seksuaalisuutta loukkaava väkivalta sekä naisiin kohdistuvat henkirikokset ilmentävät naisvihan raaimpia muotoja. (Naistenlinja.fi.) Naisiin kohdistuva väkivalta on maailmanlaajuisesti yksi tavallisimmista tapauksista rikosoikeusjärjestelmässä (Lockyer ym. 2025, 371; Marganski 2019), mutta naisvihan normatiivisuuden vuoksi se jää yhteiskunnallisesti huomioimatta (Lindsay 2021; Marganski 2019; Lockyer ym. 2025). Toisaalta naisviha on muutakin kuin naisten vastustamista ja vihaamista. Naisviha sisältää näkemyksiä ja arvoja siitä kuinka naiset ovat miehiä alhaisempia. (Gottzén 2025, 5.) Lisäksi siihen sekoittuu hyvin usein rasismia (Halpin, Richard, Preston, Gosse & Maguire 2025). Äärioikeistolaisissa ideologioissa kannatetaan usein naisten oikeuksien rajoittamista, paluuta perinteisiin sukupuolirooleihin ja saman ”rodun” sisällä ilmeneviä suhteita. (Gottzén 2025, 5.) Äärioikeistolaisten ideologioiden

levitessä yhä laajemmin yhteiskuntaamme vihamieliset asenteet sukupuolten välistä tasa-arvoa kohtaan leviävät ja muuttuvat hyväksyttävämmiksi (Peral, Silvestre, Kamatayeva & Voicu 2024).

Internetin ja sosiaalisen median aikakaudella naisvihan ilmenemiselle ja sen levittämiselle on löytynyt uusi paikka. *Manosfääri* tarkoittaa digitaalista, internetin keskustelupalstoilla ja yhteisöissä realisoituvaa aluetta, jolle ominaisia piirteitä ovat naisvihamielisyys, antifeministiset diskurssit, miesylivaltaa tukevat narratiivit ja systemaattinen naisten ahdistelu (Han & Yin 2021, 1925; Zimmerman 2024; Renström & Bäck 2024). Näitä internetyhteisöjä yhdistävät löyhästi ajatukset siitä, miten sukupuolet ja niiden väliset suhteet yhteiskunnassa rakentuvat. (Han & Yin 2021, 1925.) Yksi manosfääriin kuuluvista internetyhteisöistä on *incel*-yhteisö (”involuntary celibacy”). Incel-yhteisö on saanut alkunsa 1990-luvun loppupuolella Kanadassa. Tuolloin yliopistossa opiskelleen Alanan tarkoituksena oli luoda digitaalinen yhteisö ihmisille, jotka olivat ilman romanttisia ja seksuaalisia suhteita. Yhteisön jäsenyyttä eivät määrittäneet sukupuoli, seksuaalinen suuntautuminen tai ihonväri. (Gosse, Halpin & Maguire 2025, 3262; Osuna 2024, 750; O’Malley ym. 2023.) Hiljalleen yhteisön profiili on muovautunut kaikille ihmisille suunnatusta tukiverkostosta heteromiehille tarkoitetuksi internetyhteisöksi, jossa tuen sijaan lietsotaan naisvihaa. Incel-yhteisön kokema naisviha aiheutuu seksi- ja romanttisten kumppanien puutteesta. Nykyisen incel-yhteisön voidaan ajatella olevan jatkumoa jo 1970-luvulla muodostuneista ensimmäisistä miesten oikeuksia edistävästä liikkeistä, joiden mukaan naisten voimaantuminen heikensi miesten maskuliinisuutta. (Vink ym. 2024, 726.) Feminismin ja naisten voimaantumisen lisäksi incel-yhteisössä ajatellaan, että heidän ulkonäkönsä on este seksi- ja romanttisille suhteille. Tällä hetkellä ainoa inceleiksi identifioituville omistettu sivusto *incels.is* sisältää sivuston käyttäjälaskurin mukaan hieman yli 34 000 käyttäjää, ja sen pääasiallisena kielenä on englanti (Incels.is). Demografian selvittäminen on hankalaa yhteisön anonyymiuden vuoksi, mutta Marynin ym. (2024) mukaan valkoisten miesten lisäksi yhteisö käsittää jäseniä myös Aasian maista. Samoista syistä yhteisön ikäjakaumasta ei ole tietoa. Internetin aikakaudella voidaan olettaa, että incel-yhteisössä on enimmäkseen nuorta aikuisuutta edustavia miehiä ympäri maailman.

Incel-yhteisön naisviha ei ole jäänyt kirjoitusten tasolle. Maailmanlaajuisesti incel-yhteisön väkivaltatekoja on raportoitu 2010-luvulla Yhdysvalloista, Iso-Britanniasta ja Kanadasta. Tunnetuimpia itsensä inceliksi identifioineita ovat Elliot Rodger, Alek Minassian ja Scott

Beierle. Erityisesti Elliot Rodger on incel-yhteisössä postuumisti arvostettu henkilö, sillä ennen toteuttamaansa massamurhaa Rodger julkaisi elämäkerrallisen manifestin ”*My twisted world*”. Murhien päätteeksi Rodger tappoi itsensä. (Glaze, Dover & Zarkin 2021, 289.) Suomessa vuonna 2024 kansallista huomiota herätti 15-vuotiaan Vendin murha. Ennen murhaa 18-vuotias mies oli tuonut Ylilauta -nimisellä keskustelufoorumilla esille fantasioita naisen kuristamisesta kuoliaaksi. (Jäntti 2025.) Poliisin tietoon tulleet kirjoitukset eivät aiheuttaneet jatkotoimenpiteitä kuulustelua lukuun ottamatta.

Miksi osa miehistä kokee naiset uhkana? Miksi osa miehistä ajattelee, että naisiin saa kohdistaa väkivaltaa? Tutkielmani aiheena ovat väkivaltapuheen ja väkivallan kulttuuriset merkitykset incel-yhteisössä erityisesti sosiaalisen disintegraation ja hegemonisen maskuliinisuuden näkökulmista. Kysyn tutkielmassani, millaisia yhteisöllisiä merkityksiä väkivaltakirjoitukset ja -teot ilmentävät maskuliinisuutta tavoittelevassa incel-yhteisössä. Olen kiinnostunut siitä, mitä väkivalta merkitsee maskuliinisuuden ymmärtämisen ja määrittelyn näkökulmista. Käsitän tutkielmassani väkivallan laajasti naisvihamielisinä puheina, fantasioina ja todellisina väkivaltaisina tekoina. Väkivaltaiset teot incel-yhteisössä ovat edelleen melko harvinaisia, mutta siitä keskusteleminen ja sen ihannoiminen sitäkin yleisempää.

Lisäksi kysyn tutkielmassani, millaisilla tavoilla tunnustamisvajeet ilmenevät incel-yhteisössä. Seksin puute aiheuttaa incel-yhteisössä laajempaa yhteiskunnallisen osattomuuden kokemusta. Osattomuuden kokemukset voivat ilmetä erilaisina tunnustamisvajeina, joita voi syntyä rakenteellisella, yhteiskunnallisella ja sosio-emotionaalisella tasolla. Tunnustamisvajeiden vallitessa yksilö ei koe itseään täysivaltaiseksi ja arvostetuksi yhteiskunnan jäseneksi. Tällöin väkivalta voi palvella esimerkiksi incel-yhteisön arvoa. Lähestyn aihettani integroivan kirjallisuuskatsauksen keinoin, sillä sen avulla on mahdollista luoda kokonaiskuva incel-yhteisön ihannoimasta väkivallasta ja sen merkityksistä omalle yhteisölle. Analysoitavaksi aineistoksi valikoitui 10 vertaisarvioitua englanninkielistä artikkelia. Sisällytin tutkielmaani aineistoja, jotka käsittelevät incel-yhteisön väkivaltakirjoituksia ja yhteisön jäsenten toteuttamia väkivaltatekoja. Valitsin aineistot siksi, koska matka väkivaltaisiin tekoihin edellyttää usein altistumista väkivaltaa kannattavalle ympäristölle.

Tutkielmani antaa tietoa naisvihasta kollektiivisena kontrolloimisen keinona. Se myös luo ymmärrystä hegemonisen maskuliinisuuden miehiä pakottaviin normeihin ja maskuliinisuuden haurauteen hegemonisesta asemasta huolimatta. Seuraavassa luvussa käsittelen incel-yhteisön ideologiaa ja sen jäykkää sukupuolihierarkiaa. Tämän lisäksi esittelen radikalisoituminen taustaa ja akateemisessa kirjallisuudessa käytyä keskustelua siitä, tulisiko incel-yhteisön naisviha ja sen motivoimat väkivaltateot määritellä terrorismiksi. Kolmannessa luvussa esittelen tutkielmani teoreettisiksi lähtökohdiksi valikoituneet hegemonisen maskuliinisuuden ja sosiaalisen disintegraation teorian. Neljännessä luvussa esittelen tutkimusasetelmani, aineistoni ja analyysimenetelmän. Tutkimusasetelman jälkeen syvennyn tarkastelemaan integroivan kirjallisuuskatsauksen avulla löytämiäni tuloksia. Johtopäätöksissä sidon tutkimustulokset laajempaan yhteiskunnalliseen kontekstiin ja esittelen jatkotutkimuksen tarpeet.

2 Incel-yhteisön ideologia ja radikalisoituminen

Tässä luvussa esittelen incel-yhteisön ideologian, joka on saanut vaikutteita Matrix - elokuvatrilogiasta. Ideologian ytimessä on sosiaalinen hierarkia, missä ihmisten asettuminen perustuu ulkonäön määritteleviin piirteisiin. Ideologian esittelyn jälkeen esittelen aiempaan tutkimuskirjallisuuteen pohjautuen radikalisoitumisen taustaa ja keskustelua siitä, tulisiko incel-yhteisön väkivalta ymmärtää terrorismina. Esimerkiksi Papatheodorou (2025) on havainnut kuinka väkivaltadiskurssiin sitoutuneet incel-yhteisön jäsenet käyttävät erilaisia neutralisointitekniikoita oikeuttaakseen väkivaltaa.

Incel-yhteisön ideologia perustuu patriarkaattiselle yksiavioisuudelle, jossa miehet ja naiset käyttäytyvät perinteisten sukupuoliroolien mukaisesti (Baele ym. 2021). Ideologian taustalla olevien ajatusten mukaan ehkäisyvälineiden ilmestyminen markkinoille ja naisten oikeuksien laajeneminen muuttivat saatavilla olevien naisten tarjontaa. Lisäksi muu yhteiskunnallinen muutos, kuten teknologian kehittyminen, teollistuminen ja tulojen tasaisempi jakautuminen, vaikuttivat naisten yhteiskunnallisen osallisuuden lisääntymiseen. Samalla miehen perinteiselle roolille ei ollut tarvetta, kun naisten riippuvaisuus miehistä väheni.

Yhteiskunnallisten tapahtumien johdosta seksuaaliset suhteet ja avioituminen muuttuivat epätasa-arvoiseksi, sillä naisten seksuaalisen markkina-arvon nähtiin nousseen feminismin ja yhteiskunnallisten muutosten myötä. (Zimmerman 2024, 172-173.) Incel-yhteisön ideologian mukaan mies valitsee naisen. Siksi ajatus siitä, että naiset voivat valita kumppaninsa tai valita olla ilman kumppania koetaan horjuttavan parisuhdemarkkinoita.

Ideologian tueksi incel-yhteisö hyödyntää tieteellistä tutkimusta esimerkiksi evoluutiopsykologian ja biologian saralta, mitkä helpottavat ideologian sisäistämistä. (Daly & Shon 2022). Geenit ovatkin saaneet erityisen sijan incel-yhteisön ideologiassa. Incel-yhteisössä ajatellaan, että patriarkaattinen yksiavioisuus ja perinteisten sukupuoliroolien jäykkä toteuttaminen eivät onnistu nyky-yhteiskunnassa, sillä geenien nähdään olevan keskeinen yhteiskunnallisen aseman määrittäjä. Ideologiaan sisältyy ajatus siitä, että 20% miehistä on etuoikeutettuja 80%:iin naisista. Muiden miesten tulee taistella lopuista naisista, mutta incel-yhteisön jäsenet jäävät kokonaan ilman heitä. Incel-yhteisössä jaetaan näkemys siitä, että heidän oma ulkonäkönsä on este seksi- ja parisuhteille. (Zimmerman 2024.) Tämän vuoksi incel-yhteisö kokee, ettei omilla teoillaan voi vaikuttaa omaan statukseen, sillä geenijä ei voi muuttaa. (Daly & Shon 2022). Lisäksi incel-yhteisössä ajatellaan, että naiset haluavat

avioitua itseään sosioekonomiselta statukselta korkeammalla olevan viehättävän miehen kanssa, jotta lapset saisivat parhaimmat geenit. (Baele 2021.)

Riippumattomuus miehistä ja naisten yhteiskunnallisen osallisuuden lisääntyminen ovat incel-yhteisön mukaan johtaneet siihen, että naiset hallitsevat yhteiskuntaa. Naisten ylivalta on johtanut incel-yhteisön mielestä siihen, että miehet ovat naisille alisteisia. Incel-yhteisössä ajatellaan, että suurin osa yhteiskunnasta on nielaissut kuvitteellisen sinisen pillerin. Tämä pilleri estää muuta yhteiskuntaa huomaamasta yhteiskunnan todellisuutta. Incel-yhteisön lainaaman *Matrix*-elokuvatrilogian analogian mukaan incel-yhteisö on puolestaan nielaissut *mustan* pillerin, jonka avulla yhteisö on havahtunut yhteiskunnan karuun todellisuuteen ja sen muuttumattomuuteen. Mustan pillerin nielaisseet ajattelevat, että sosiaalisesta hierarkiasta on mahdotonta päästä pois. (Baele ym. 2021, 1675.)

Incel-yhteisön ideologian taustalla vaikuttavista ajatuksista huokuu paluu menneeseen. Tässä menneessä ajassa sukupuoliroolit olivat selkeät ja jäykät, eikä naisilla ollut päätäntävaltaa. Yhteiskunnallisten muutosten myötä incel-yhteisössä koetaan, että aiemman sosiaalisen hierarkian syrjäytti naisvaltainen ulkonäkökeskeinen yhteiskunta. Incel-yhteisön ideologia rakentuu kolmikerroksiselle sosiaaliselle hierarkialle, jossa ylimpänä ovat viehättävimmät miehet ja naiset, keskimäisenä vähemmän viehättävät ”betat” tai ”normit” ja alimmaisena incelit. (Baele ym. 2021.) Seuraavaksi esittelen, millä tavoin incel-yhteisö kategorisoi yhteiskunnan jäsenet ja millaisia ominaisuuksia näihin ihmisryhmiin liitetään. Mitä alemmas hierarkiassa mennään, sitä enemmän incel-yhteisö kohdistaa vihaa ja halveksuntaa kyseiseen ihmisryhmään.

2.1 Sukupuolten välinen hierarkia

Viehättävimmistä miehistä käytetään nimitystä ”Chad”, joka ilmentää valkoista länsimaalaista miestä (Baele ym. 2021). Chad kuvataan hegemonisen maskuliinisuuden ruumiillistumaksi: pitkäksi, fyysisesti voimakkaaksi, hyvin menestyneeksi ja seksuaalisesti kyvykkääksi mieheksi, joka kontrolloi tunteitaan. Vaikka Chadien yhteiskunnallinen asema ja ulkonäkö nähdään tavoiteltavina ja ihailtuina asioina, heitäkin halveksutaan. Halveksuntaa aiheuttaa Chadien seksuaalinen kyvykkyys. Seksuaalisesta kyvykkyydestä huolimatta myös Chadit ovat naisille alisteisia, jonka vuoksi he ovat ”turmeltuneita” ja älyllisesti lahjattomia. (Lindsay 2021.) Incel-yhteisön ristiriitaiset tunteet Chadeja kohtaan näyttäytyvät siinä kuinka

seksuaalisen kyvykkyyden vuoksi Chadeilla ajatellaan olevan alhainen moraalinen arvo. (Zimmerman 2024.)

Chadin naispuolinen vastine ”Stacy” on valkoinen, länsimaalainen ja erityisen viehättävä nainen. Stacy nähdään hyperseksuaalisena ja -feminiinisenä naisena. (Zimmerman 2024; Thorburn 2023, 245.) Stacyn ajatellaan muokkaavan omaa käyttäytymistä ja identiteettiä hegemonista maskuliinisuutta ilmentävää Chadia jahdatakseensa. Incel-yhteisö onkin vakuuttunut siitä, että kaikki naiset haluavat seksuaalisuhteita vain Chadien kanssa. (Thorburn ym. 2023, 245.) Stacyja sekä ihailaan että halveksutaan. Sen lisäksi, että incel-yhteisössä haaveillaan seksistä Stacyjen kanssa, Stacyt aiheuttavat halveksuntaa epäonnistuessaan käyttäytymään patriarkaalisten standardien mukaisesti. Stacyjen ajatellaan hyötyvän feminiinisyydestään manipuloidessaan miehiä, sillä tällaiset naiset nähdään taloudellista hyötyä tavoittelevina. Näistä syistä johtuen myös Stacyilla on alhainen moraalinen arvo. (Zimmerman 2024.)

Viehättävimpien miesten ja naisten jälkeen sosiaalisen hierarkian keskeisimpinä ovat ”Betat”, jotka kattavat suurimman osan yhteiskunnan jäsenistä. Betat ovat vähemmän viehättäviä, mutta pääsevät kaikesta huolimatta osaksi romanttisia ja seksisuhteita (Baele ym. 2021). Zimmerman (2024, 170) tarkentaa beta-ryhmän sisältävän naisia, joita nimitetään ”Beckyiksi” ja miehiä, joita nimitetään ”normeiksi”. ”Normit” ovat miehiä, jotka eivät halua kohdata yhteiskunnan todellisuutta, vaan tukevat osaltaan feminististä yhteiskuntaa. Tästä johtuen normit ovat osasyllisiä incel-yhteisön alisteiseen asemaan. Feminismin tukemisen vuoksi incel-yhteisössä myös normeilla ajatellaan olevan alhainen moraalinen arvo. (Zimmerman 2024, 170.)

Vähemmän viehättäviä naisia nimitetään ”Beckyiksi”. Becky on incel-yhteisön mukaan nainen, joka haluaa päästä osaksi Chadien ihailua, mutta myös dominoida miehiä. Becky nähdään persoonaltaan vähemmän viehättävänä kuin Stacy: heidän ajatellaan olevan tavallisia, katkeria ja tarvitsevia, huonon asenteen omaavia feministejä. (Baele ym. 2021.) Naisten kategorisoinnista huolimatta heidän arvo tulee lisääntymisen, miehille tuoman seksuaalisen nautinnon ja perheen kasvattamisen näkökulmista (Baele 2021). Naisiin kohdistuvat ristiriitaiset tunteet ja toiveet tulevat esille siinä, kuinka naiset toisaalta nähdään kokonaan eri lajina, jopa epäinhimillisinä. Kaikkien naisten ajatellaan olevan luonnostaan

manipulatiivisia, ahneita ja julmia. Tämä ilmenee naisia halventavassa ja dehumanisoivassa kielenkäytössä.

Sosiaalisen hierarkian pohjalla ovat incelit. Incelit ajattelevat yhteiskunnallisen asemansa johtuvan feminismistä ja omista geneeistä. Incel-yhteisön jäsenyys perustuu sille, että itseään ei pidetä viehättävinä, minkä vuoksi incel-yhteisön jäsenet eivät pääse muodostamaan pari- tai seksisuhteita naisten kanssa (Baele ym. 2021; Zimmerman 2024; Thorburn ym. 2023). Incel-yhteisö ajattelee olevan ihmisiä alhaisempia kutsuen itseään termillä ”*subhuman*”. Ihmisyyttä alempana olentona oleminen aiheutuu naisten taholta tulevasta huomion ja ihailun puutteesta. Vaikka incel-identiteetti aiheuttaa psykologista kärsimystä, yhteisössä rakennetaan maskuliinisuutta kilpailuna siitä, kuka on ”oikea” incel. Mitä rumemmaksi ja sosiaalisesti eristäytyneeksi tai mielenterveysongelmista kärsiväksi yksilö kuvaa itseään, sitä enemmän yksilö on ”oikea incel”. Oman ulkonäön ja persoonallisuuden ruotiminen kasvattavat statusta incel-yhteisön sisällä. (O’Malley & Helm 2023.) Tällaiset keskustelut oikeanlaisesta incel-identiteetistä heijastelevat hybridimaskuliinisuutta. Tällä tarkoitetaan sitä kuinka yksilö pyrkii etäännyttämään itseään hegemonisesta maskuliinisuudesta, mutta tuleekin vahvistaneeksi tätä omalla käyttäytymisellään. Incel-yhteisössä uhriuden kokemukset luovat etäisyyttä hegemoniseen maskuliinisuuteen. Etäisyyden kokemusta vahvistetaan sosiaalista oikeudenmukaisuutta huokuvalla kielenkäytöllä. (Glaze, Dover & Zarkin 2021, 289.) Incel-yhteisössä tuodaan jatkuvasti esille sitä, kuinka yhteisön alhainen yhteiskunnallinen asema on epäoikeudenmukainen. Lisäksi hybridimaskuliinisuutta kuvaa jatkuva hegemonisiin standardeihin viittaaminen, minkä tarkoituksena on rajoittaa maskuliinisuuden ilmaisemista. Miehet, jotka eivät kykene toteuttamaan hegemonisen maskuliinisuuden ominaisuuksia tulevat nöyryytetyiksi. (Glaze ym. 2021, 290.) Tämä ilmenee siinä miten incel-yhteisössä ajatellaan normeista. Hybridimaskuliinisuutta kuvaa myös incel-yhteisön ajatus siitä, kuinka seksi- ja parisuhteiden puute tekee incel-yhteisöstä moraalisesti korkea-arvoisen (Zimmerman 2024). Moraalinen korkea-arvoisuus kuvastaa ajatusta siitä, kuinka incel-yhteisössä ajatellaan, että heillä on ”eliittiä” tietoa yhteiskunnan todellisesta tilasta.

Ideologian perimmäisenä ajatuksena on miesten luonnolliseksi koettu ylemmyys, vaikka incel-yhteisö asettaa miehet sosiaalisen hierarkian eri kohtiin. Samalla naissukupuolen ajatellaan kuuluvan luonnollisen sukupuolijärjestyksen mukaan miehen alapuolelle. Ideologiassa naiset nähdään julmina, manipulatiivisina, omaa etua tavoittelevina ja epäinhimillisinä olentoina, jotka haluavat alistaa miehiä. Epäsuotuisat geenit ja naisten

miehiin kohdistama alistaminen aiheuttavat incel-yhteisön alhaiseksi koetun yhteiskunnallisen aseman. Tieteellistä tutkimusta tulkitaan ideologiaan sopivaksi, jolloin siihen uskomisen helpottuu. Samalla ideologia normalisoi naisvihaa. Pahimmillaan naisviha on purkautunut väkivaltatekoina.

2.2 Incel-yhteisön radikalisoituminen

Ensimmäinen incel-yhteisön jäsenen toteuttama väkivaltainen teko tapahtui Kaliforniassa 2014. Tuolloin 22-vuotias Elliot Rodger tappoi kuusi ja haavoitti 14:ää henkilöä ennen kuin tappoi itsensä. (Miller 2024.) Miten radikalisoituminen tapahtuu? Psykologian näkökulmasta ääriajattelun merkittävä ominaispiirre ovat jäykät ja muuttumattomat sosiaaliset kategoriat joihin ihmiset asettuvat. Sosiaalisille kategorioille ajatellaan olevan selvärajaisia kriteereitä, joiden avulla yksilöitä voidaan asettaa eri ryhmiin. Tämä johtaa siihen, että yksilö alkaa ajatella ihmisryhmistä mustavalkoisesti. Mustavalkoinen ajattelu johtaa ajatteluun ulko- ja sisäryhmistä, jossa ulkoryhmään liitetään ainoastaan negatiivisia ominaisuuksia ja sisäryhmään positiivisia ominaisuuksia. (Baele ym. 2021, 1669-1670.) Radikalisoituminen onkin prosessi, johon vaikuttavat henkilökohtaiset, vuorovaikutukselliset ja sosiopoliittiset tekijät (Miller 2024). Incel-yhteisöstä ja muista samankaltaisista internetyhteisöistä voidaan paikantaa “suoria” ja “epäsuoria” väkivallan edesauttajia. “Suorat” väkivallan edesauttajat ovat internetyhteisön käyttäjiä, jotka tarjoavat tahattomasti jonkinasteista avustusta väkivaltaisen teon suunnittelussa. Tyypillisiä tapoja tarjota avustusta ovat esimerkiksi keskustelut aseista, taktiikoista ja väkivaltafantasioista. Tahattomuutta ilmentää se, etteivät käyttäjät tiedä toisen käyttäjän todellisista väkivalta-aikeista ja -suunnitelmista. “Epäsuorat” edesauttajat voivat olla joko internetyhteisön käyttäjiä tai muita henkilöitä, jotka inspiroivat väkivallantekijää ja näyttäytyvät heidän silmissään sankareina. Tällaisia voivat olla esimerkiksi vaikutusvaltaiset johtajat tai marttyyrit. Elliot Rodger kertoi manifestissaan lukeneensa paljon kirjallisuutta vaikutusvaltaisilta johtajilta, jolla ajatellaan olleen vaikutusta Rodgerin toteuttamaan massamurhaan. Oman kuolemansa jälkeen Rodgerista itsestään on tullut incel-yhteisössä pyhimys ja mahdollinen “epäsuora” väkivallan edesauttaja. Tämä ilmenee muun muassa viittauksina Rodgeriin incels.is -sivustolla sekä muiden väkivaltatekoja tehneiden puheissa, joissa muistellaan Rodgeria. (Miller 2024.)

Collins, Murphy, Reid & Clark (2024) tutkivat neljän esimerkkitapauksen pohjalta väkivaltatekoa edeltäneitä tekijöitä, jotka mahdollisesti olivat vaikuttamassa väkivaltateon toteutumiseen. Väkivallantekijöillä havaittiin sosiaalista eristäytymistä ja heikot sosiaaliset

verkostot. Monet inceleiksi identifioituneet ovat raportoineet olleensa kiusattuja. (Collins ym. 2024.) Näiden lisäksi väkivallantekijät viettivät merkittävän osan ajasta internetissä. Sosiaalinen eristäytyminen ja internetissä vietetty aika saattoivat vaikuttaa väkivallantekijöiden uskomuksiin naisista (Collins ym. 2024), sillä monilla internetsivustoilla jaetaan naisvihamielisiä ajatuksia (Maryn ym. 2024, 918). Naisvihamieliset kirjoitukset vahvistavat ja tukevat käyttäytymistä, joka loukkaa naisten seksuaalista itsemääräämisoikeutta (Papatheodorou 2025, 4). Halpin, Richard, Preston, Gosse ja Maguire (2025) ehdottavatkin, että incel-yhteisöön saapuvat miehet ovat valmiiksi naisvihamielisiä sen sijaan, että heistä tulisi yhteisössä sellaisia. Incel-yhteisön on havaittu toimivan ikään kuin kaikukammiona, eli tilana, jossa omat uskomukset ja mielipiteet saavat muilta samanmielisiltä vahvistusta. Eriävien mielipiteiden puuttuminen lisää uskoa omien uskomusten paikkansapitävyyteen. (Miller 2024.) Muita Collinsin ym. (2024) tekemiä havaintoja olivat mielenterveysongelmat, joista kaikki tutkimuksessa analysoiduista väkivallantekijöistä kärsivät. Läheisesti ennen väkivaltatekoa edeltäneitä tekijöitä olivat viranomaisten kykenemättömyys puuttua rikoksentekijän elämäntilanteeseen ja tehoton ampuma-aselaki. (Collins ym. 2024.)

Papatheodorou (2025) on tutkinut väkivaltarikoksia tehneiden incel-yhteisön jäsenten käyttämiä neutralisointitekniikoita, joiden avulla väkivallan vakavuutta lievennetään ja oikeutetaan itselle. Yleisimmät neutralisointitekniikat ovat oikeutuksen vaade, uhrin kieltäminen ja vastuun kieltäminen. Uhrin kieltämisessä uhri nähdään rikoksen alulle panevana voimana, jonka takia uhri on ansainnut häneen kohdistuneen väkivaltaisen teon. Dehumanisointi, jossa uhri nähdään totaalisen pahana ja pahuuden vuoksi epäinhimillisenä, on hyvin yleinen neutralisointitekniikka. Naisten dehumanisoiminen helpottaa naisiin kohdistuvien inhimillisten tunteiden tukahduttamisessa ja madaltaa kynnystä väkivaltaan (Zimmerman 2024). Vastuun kieltämisessä väkivallan tekijä saattaa selittää tekoaan vahingolla tai sillä, ettei tekijällä ollut kontrollia tilanteesta. Tämän neutralisointitekniikan avulla rikoksentekijä asettaa itsensä uhrin asemaan, jonka avulla sekä selitetään että sallitaan lain rikkomista. Edellä mainittujen lisäksi Papatheodorou (2025) on löytänyt uuden neutralisointitekniikan: hyödyttömyyden. Tämän avulla incel-yhteisön jäsenet korostavat omaa toivottomuutta oman elämäntilanteen muuttamisen mahdollisuuksista ja oikeuttaa tällä tavoin oman väkivaltaisuuden.

Akateemisessa kirjallisuudessa käydään keskustelua siitä, missä määrin incel-yhteisöä ja sen jäsenten toteuttamia väkivaltarikoksia voidaan pitää terroristisena. Costellon ja Bussin (2023)

mukaan väkivalta näyttäytyy ennemminkin itsemurhina ja sen yrityksinä. Lisäksi muihin terroristiryhmiin verrattuna incel-yhteisön jäsenten väkivaltarikokset ovat olleet tähän mennessä harvinaisia. Huolimatta harvoin tapahtuneista väkivaltarikoksista incel-yhteisön väkivaltaiset teot ovat lisääntyneet viimevuosien aikana internetin laajenemisen myötä. Vaikka vain pieni osa yhteisöstä on todennäköisesti valmiita toimimaan väkivaltaisten ajatusten mukaisesti, naisvihamielinen ja vihantäyteinen retoriikka on tunnistettu tutkimuskirjallisuudessa uhkaksi yhteiskunnalle. (Collins ym. 2024, 2.) Onkin ehdotettu, että incel-yhteisön toteuttamaa väkivaltaa tulisi kutsua terrorismiksi, sillä väkivallan keskeisenä motiivina on naisviha. (esim. Zimmerman 2024; O'Donnell & Shor 2022.) Vaikka naisviha tunnistetaan väkivallan keskeiseksi motiiviksi, osa tutkijoista ei näe väkivaltaa terrorismina, sillä naisvihan ei ajatella pitävän sisällään poliittista agenda (Gosse, Halpin & Maguire 2025; Lockyer ym. 2025; Windisch 2023). Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa pidetään useammin henkilökohtaisiin suhteisiin liittyvänä tapahtumana kuin ideologisenä naisvihana (Lockyer ym. 2025). Gentryllä (2022) on kuitenkin painavaa sanottavaa akateemiseen keskusteluun: naisvihamielisen ideologian tavoitteena on alistaa puolet maailman väestöstä ja väkivallan tavoitteena on terrorisoida, hiljentää ja vahingoittaa samaa puolikasta. Keskustelut siitä, miksi naisviha tulisi ajatella terrorismina paljastavat, kuinka patriarkaatin ja naisvihan vahingollisuuteen sekä naisiin suhtaudutaan vähättelevästi. Se paljastaa myös uskomukset siitä, kuinka nykytilanteeseen ei ajatella tarvitsevan muutosta. (Gentry 2022.)

Radikalisoituminen on prosessi, johon vaikuttavat muun muassa ihmisryhmien sosiaaliset kategorisoinnit, mielenterveyden ongelmat ja sosiaalisten verkostojen vähyys. Väkivaltaa lietsovista internetyhteisöistä voidaan paikantaa suoria ja epäsuoria väkivallan mahdollistajia, jotka usein tahattomasti motivoivat väkivallantekijää toteuttamaan suunnitelmansa. Väkivaltaa oikeuttaakseen incel-yhteisössä käytetään erilaisia neutralisointitekniikoita, joiden avulla helpotetaan väkivallan toteuttamista. Esimerkiksi dehumanisoiminen on yleisesti käytetty tekniikka, minkä avulla helpotetaan naisiin kohdistuvien inhimillisten tunteiden tukahduttamista.

3 Teoreettiset lähtökohdat

Tässä luvussa esittelen tutkielmani teoreettiset lähtökohdat, joiden avulla analysoin aineistoani. Olen valinnut teoreettisiksi lähtökohdaksi hegemonisen maskuliinisuuden käsitteen. Hyödynnän R.W.Connellin kehittämää ja erityisesti sukupuolentutkimuksessa käytettyä hegemonisen maskuliinisuuden käsitettä, sillä sen avulla akateemisessa kirjallisuudessa on tuotu esille hegemonisen maskuliinisuuden miehiä rajoittavia ominaisuuksia (Hong 2000, 269). Tällaisia rajoittavia ominaisuuksia ovat esimerkiksi väkivaltaisuuden liittäminen perinteiseen miehen sukupuolirooliin. Väkivallan ollessa olennainen osa maskuliinisuutta se voi altistaa miehet sekä väkivallan uhreiksi että tekijöiksi. (Hong 2000, 269.) Hegemonisen maskuliinisuuden käsitteen vahvuutena on tuoda esille miehiin liitetyt kulttuuriset odotukset. Tutkielmassani hegemoninen maskuliinisuus asettuu kehykseksi, jonka avulla tarkastelen sitä, miten incel-yhteisö luo maskuliinisuutta.

Toiseksi teoreettiseksi lähtökohdaksi olen valinnut sosiaalisen disintegraation teorian (Heitmeyer, Böckler & Seeger 2013). Sen avulla voidaan pyrkiä ymmärtämään syitä, joiden vuoksi osa incel-yhteisön jäsenistä kannattaa väkivaltaa ja ihailee yhteisönsä jäsenten toteuttamia väkivaltatekoja. Heitmeyer ym. (2013, 28, 30) mukaan sosiaalinen disintegraatio on keskeisessä asemassa poikkeuksellisen käyttäytymisen ehkäisemisessä. Teoriaa onkin käytetty esimerkiksi kouluampujien motiivien ymmärtämiseksi. Sosiaalisen disintegraation teoria keskittyy selittämään myös muita väkivallan ilmiöitä, minkä vuoksi koen teorian soveltuvan incel-yhteisön jäsenten ihannoiman ja toteuttaman väkivallan ymmärtämiseen. Teorian vahvuutena on ottaa huomioon yhteiskunnalliset ja yksilön välittömään elinympäristöön liittyvät tekijät väkivallan synnyssä. Se tuo esille kuinka väkivalta syntyy ympäristön ja yksilön välisessä vuorovaikutuksessa tai ennemminkin siihen liittyvissä katkoksissa.

3.1 Hegemoninen maskuliinisuus ja väkivalta

Sukupuoli on keskeisessä asemassa yksilön identiteetin muotoutumisessa. Se on biologisten tekijöiden lisäksi sosiaalisesti ja kulttuurisesti rakentunut käsitys siitä, millaisia ominaisuuksia, käyttäytymisen muotoja ja tapoja pidetään hyväksyttävänä eri sukupuolilla. Hegemoninen maskuliinisuus viittaa kulttuurisesti ideaaliin maskuliinisuuteen, joka pitää sisällään erilaisia maskuliiniseksi miellettyjä ominaisuuksia, tapoja ja käyttäytymistä. Se on aika- ja paikkasidonnaista, mikä tarkoittaa sitä, että ominaisuudet vaihtelevat sekä

historiallisesti, globaalisti että lokaalisti. (Jokinen 2012, 128.) Länsimaissa hegemonisen maskuliinisuuden ajatellaan tarkoittavan tunteiden hallittavuutta, rationaalisuutta ja fyysistä kyvykkyyttä (Jokinen 2012, 130; Frenguelli 2024, 712). Lisäksi hyvä sosioekonominen asema, heteroseksuaalisuus ja seksuaalinen kyvykkyys ovat tärkeitä länsimaiseen hegemoniseen maskuliinisuuteen liitettyjä ominaisuuksia (Frenguelli 2024). Sukupuoliin sidotut kulttuuriset vaatimukset ovat muotoutuneet legitimeiksi muun muassa sukupuolen performatiivisuuden avulla. Tällä tarkoitetaan sitä, kuinka sukupuolta tuotetaan jatkuvasti toistamalla omaan sukupuoleen liitettyjä ominaisuuksia ja normeja instituutioissa, arjessa ja puhetavoissa (Paasonen 2012, 47). Jokinen (2012, 129) toteaa, kuinka hegemonisesta maskuliinisuudesta on tullut miesten ominaisuuksien ideaali, jolloin miehisyyttä määrittää se, kuinka monia hegemoniseen maskuliinisuuteen liitettyjä ominaisuuksia mies kykenee saavuttamaan. Tällöin mieheydestä tulee ansaittua sen sijaan, että siihen synnyttäisiin. Koska hegemoninen maskuliinisuus on ideaali, monille miehistä se on suurimmaksi osaksi saavuttamattomissa. Tämän vuoksi maskuliinisuus on epävarmaa, vaikeasti saavutettavaa ja milloin tahansa menetettävissä (O'Malley ym. 2023, 1028).

Hegemoninen maskuliinisuus on osa patriarkaalista järjestelmää. Se voidaan ymmärtää sosiaalisena ja kulttuurisena hallitsevuutena erilaisten kollektiivisten rakenteiden, käyttäytymisen ja sukupuolille asetettujen normien avulla. (Han & Yin 2021, 1924.) Usein miehet noudattavat patriarkaattisia normeja ja odotuksia aggressiivisella käytöksellä sekä muiden häpäisemisellä ja hylkäämisellä. Väkivalta voi olla keino toteuttaa sukupuolta erityisesti silloin, kun muita keinoja ei ole saatavilla (Gottzén 2025, 2). Hegemoninen maskuliinisuus asettaa miehet sekä etuoikeutettuun että vahingoittuvaan asemaan, jonka vuoksi miesten suhde siihen on monimutkainen (Maryn ym. 2024, 911). Osana patriarkaalista järjestelmää hegemoninen maskuliinisuus pitää sisällään hierarkkisen asetelman, jossa erilaiset maskuliinisuudet ja naiset asemoituvat suhteessa hegemoniseen maskuliinisuuteen (Windisch 2023, 2365). Tällöin hegemoninen maskuliinisuus hyötyy sukupuolten välisestä epätasa-arvosta. Samalla se ylläpitää epätasa-arvoa ja on etuoikeutetussa asemassa muihin maskuliinisuuden muotoihin. Muita maskuliinisuuden muotoja ovat maskuliinisuuden tukijat, jotka passiivisesti ja tiedostamattakin hyödyttävät hegemonisesta maskuliinisuudesta. (Jokinen 2012, 132.) Esimerkiksi naisten alhaisempi palkkataso on asia, mitä osa ihmisistä ei kyseenalaista. Hegemonisen maskuliinisuuden johtava asema yhteiskunnassa perustuukin siihen, että sillä on valtaa määrittellä sitä, mitä yhteiskunnassa pidetään luonnollisena ja normaalina (Jokinen 2012, 128). Maskuliinisuuden tukijoiden lisäksi hierarkiaan sisältyy

marginalisoitu ja alistettu maskuliinisuus, joissa maskuliinisuus on sidoksissa esimerkiksi rotuun, seksuaalisuuteen tai syrjäytymiseen, eikä näitä ominaisuuksia pidetä maskuliinisinä. (Jokinen 2012, 132; Gosse ym. 2024, 3266.) Myös naisiin kohdistuvaa väkivaltaa voidaan pitää kyseenalaistamattomana ja luonnollisena normina. Koska miehet kohdistavat naisiin toistuvasti väkivaltaa, se on normalisoitunut yhteiskunnassa ikään kuin vääjäämättömänä sivutuotteena, joka ilmenee muun muassa naisten syyttelynä ja vastuun vierittämisenä uhrille niin yksilö- kuin institutionaalisella tasolla (Lockyer ym. 2025). Feminismin voidaan nähdä pyrkimyksinä horjuttaa hegemonisen maskuliinisuuden asemaa, jolloin väkivalta saattaa toimia reaktiona hegemonisen aseman horjuttamiseen (Windisch 2023, 2365).

Hegemoninen maskuliinisuus on sekä järjestelmä että kimppu tavoiteltavia, mutta osin saavuttamattomissa olevia miehisyyteen liitettyjä ominaisuuksia. Miesten suhde hegemoniseen maskuliinisuuteen on monimutkainen, sillä se sekä vahingoittaa että hyödyttää heitä. Tutkielmassani keskityn erityisesti siihen, kuinka vahingollista hegemoninen maskuliinisuus on naisille ja yhteiskunnalle. Vahingollisuutta ilmentävät aggressiivisuus ja kontrolloiminen sekä järjestelmään sisällytetty alistamisen mekanismi.

3.2 Sosiaalisen disintegraation teoria

Sosiaalisen disintegraation teoria keskittyy sosiaalisten olosuhteiden ja yksilön käyttäytymisen väliseen vuorovaikutukseen. Jotta yksilö voi kokea olevansa osa yhteiskuntaa, tulee yksilön saada osakseen positionaalista, moraalista ja emotionaalista tunnustusta. Nämä yhdessä muodostavat yleisemmän sosiaalisen tunnustamisen kokemuksen, jolloin yksilö kokee olevansa täysivaltainen yhteiskunnan jäsen. Heitmeyer ym. (2013, 29) toteavat sosiaalisen tunnustuksen olevan seurausta siitä, että yksilö ratkaisee kolme sosiaalisen integraation ongelmaa. Ratkaistavana olevia sosiaalisen integraation kysymyksiä voidaan paikantaa rakenteelliselta, institutionaaliselta ja sosio-emotionaaliselta tasolta. Seuraavaksi esittelen tarkemmin, miten nämä ilmenevät edellä mainituilla tasoilla.

Yhteiskunnallisella tasolla yksilön osallisuus yhteiskuntaan muotoutuu yhteiskunnallisiin ja poliittisiin keskusteluihin osallistumalla. Demokraattisten peruseriaatteiden noudattaminen, kuten vastapuolen kunnioittaminen ja tasa-arvoinen kohtelu, takaavat tasavertaiset moraaliset asemat eriävistä mielipiteistä ja intresseistä huolimatta. Tällöin yksilöiden tulee löytää tasapaino eriävien mielipiteiden välillä ilman, että yksilön arvoa loukataan. Näiden toteutuminen vaatii myös sitä, että yksilö itse on halukas osallistumaan tällaisista

peruseriaatteista neuvottelemiseen. Yhteiskunnallisella tasolla ilmenevät tunnustuksen tarpeet liittyvät yksilön moraalisiin. (Heitmeyer ym. 2013, 29.)

Rakenteellisella tasolla yksilön osallisuus yhteiskuntaan taataan materiaalistien hyödykkeiden lisäksi mahdollisuuksilla päästä työhön ja koulutukseen. Näiden lisäksi yksilön subjektiiviset kokemukset ja erityisesti tyytyväisyys omaan sosioekonomiseen asemaan ovat oleellisia. Rakenteellisella tasolla positionaalinen tunnustus käsittää yksilön aseman, roolit ja muut elämän osa-alueet, joilla yksilö on aktiivinen. (Heitmeyer ym. 2013, 29.)

Sosio-emotionaalilla tasolla yksilöt pyrkivät muodostamaan itselleen merkityksellisiä suhteita muihin ihmisiin itsensä toteuttamisen ja elämän merkityksellisyyden vuoksi (Heitmeyer ym. 2013, 30). Käsitän emotionaalisen tunnustuksen viittaavan kokemuksiin siitä, että yksilö kokee tulevansa nähdyksi ja kuulluksi merkityksellisissä ihmissuhteissa. Yksilö tasapainottelee uniikkina itsenään olemisen ja normatiivisten vaatimusten välillä. Tasapainottelun avulla yksilö pyrkii säilyttämään eheän minäkuvan. (Heitmeyer ym. 2013, 30.)

Mikäli yksilö ei kykene ratkaisemaan sosiaalisen integraation ongelmia, syntyy erilaisia tunnustamisvajaita. Rakenteellisella tasolla sosiaalinen polarisaatio vähentää yksilön pääsyä yhteiskunnan tarjoamiin mahdollisuuksiin ja henkilökohtaisesti saavutettavissa oleviin tavoitteisiin. Mahdollisuuksien epätasa-arvo johtaa pettymyksen, alistumisen ja raivon tunteisiin. Erityisesti individualistiseen ja länsimaiseen yhteiskuntaan sisäänrakennettu ajatus yksilöstä itsenäisenä, kyvykkäänä ja menestyneenä asettaa yksilölle paineita elää todeksi kyseisiä ihanteita. Se myös heikentää itsetuntoa ja aiheuttaa positionaalista tunnustamisvajetta. (Heitmeyer ym. 2013, 30.) Moraalinen tunnustamisvaje syntyy, jos yksilöllä ei ole mahdollisuuksia tai pääsyä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Haasteet yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumisesta voivat luoda voimattomuuden kokemuksia. Sosio-emotionaalisia tunnustamisvajaita syntyy, mikäli yksilö jää vaille henkistä tukea eikä koe tulevansa huomioduksi merkittävässä ihmissuhteissa. Jos yksilö ei onnistu tasapainottelemaan itsenään olemisen ja normatiivisten vaatimusten välillä, sen seurauksena yksilölle voi muodostua identiteettikriisi ja alentunut itsetunto. (Heitmeyer ym. 2013, 29, 31.) Nämä tunnustamisvajheet estävät liittymisen muihin ihmisiin ja aiheuttavat yksilössä sosiaalista disintegraatiota. Yksilö pyrkii selviytymään tunnustamisvajaiden aiheuttamasta disintegraatiosta yrittäen ratkaista syntyneet vajeet. Valitut selviytymiskeinot riippuvat muun

muassa yksilön kyvyistä ja tavoista ottaa vastuuta teoistaan. Nämä vaikuttavat puolestaan siihen, kuinka yksilö kykenee kompensoimaan tunnustamisvajetta valitsemallaan käytöksellään. Lisäksi selviytymiskeinoihin vaikuttavat mahdollisuudet liittyä sosiaalisiin ympäristöihin. (Heitmeyer ym. 2013.)

Selviytymiskeinot ja tunnustamisvajaiden kompensointi voivat tapahtua esimerkiksi väkivallan keinoin. Yksi sosiaalisen disintegraation teorian olettamuksista on, että väkivaltaisen käyttäytymisen mahdollisuus ja intensiteetti kasvavat samalla, kun disintegraation kokemukset voimistuvat ja kyky kontrolloida kokemusta heikkenee (Heitmeyer ym. 2013, 29). Sosiaalisen disintegraation teorian mukaan kouluampumisten motiivit juontuvat vahvasti tunnustamisen tarpeista. Väkiältä on tällöin äärimmäinen keino vastustaa halveksunnan kokemuksia ja tunnustamiskamppailuissa epäonnistumista, jolloin väkiältä toimii välineenä säilyttää vaurioita saanut identiteetti. Väkiältä saatetaan kohdistaa niihin ihmisiin tai ryhmiin, jotka ovat aiheuttaneet vaurioita itsetunnolle ja identiteetille, mutta se saatetaan kohdistaa myös yleisimmin ihmisiin, joiden väkivallan tekijä katsoo olevan etuoikeutetussa asemassa. (Heitmeyer ym. 2013, 31.)

Sosiaalisen disintegraation teorian ja hegemonisen maskuliinisuuden käsitteen avulla olen muodostanut seuraavat tutkimuskysymykset:

1. Millaisia kulttuurisia merkityksiä väkivaltaiset puheet ja teot ilmentävät maskuliinisuutta tavoittelevassa incel-yhteisössä?
2. Millaisilla tavoilla tunnustamisvajeet ilmenevät incel-yhteisössä?

4 Tutkimusasetelma

Tässä luvussa esitän tutkielmani tavoitteet ja tutkielmaani varten kerätyn aineiston. Olen laatinut aineistosta taulukon, missä kuvailen lyhyesti valitsemiani tutkimuksia. Aineiston esittelyn jälkeen esittelen menetelmän, jonka avulla analysoin tuloksiani. Lopuksi raportoin lyhyesti tutkimusetiikasta sekä tekoälyn hyödyntämisestä.

4.1 Tavoitteet

Tutkielmani tavoitteena on lisätä ymmärrystä siitä, millaisia syitä incel-yhteisön väkivaltakirjoitusten ja -tekojen taustalla on. Väkivalta ei synny tyhjiössä, vaan sen voidaan tulkita toimivan reaktiona ja äärimmäisenä keinona saavuttaa jotakin sellaista, minkä yksilö kokee muutoin olevan saavuttamattomissa. Käytän tutkielmassani teoreettisena viitekehyksenä hegemonisen maskuliinisuuden käsitettä ja sosiaalisen disintegraation teoriaa. Aikaisemmassa kirjallisuudessa on tuotettu jonkin verran tutkimusta incel-yhteisöstä hegemonisen maskuliinisuuden käsitettä hyödyntäen. Käsite voi auttaa ymmärtämään miehiin liitettyjä kulttuurisia odotuksia ja vaatimuksia sekä tuoda samalla esille sen vahingollisuutta yhteiskunnalle. Väkivalta liitetään normatiivisena ominaisuutena miessukupuoleen, mutta väkivalta voi palvella myös muita tarkoituksia maskuliinisuuden lisäksi. Tämän vuoksi hyödynnän myös sosiaalisen disintegraation teoriaa. Aikaisemmassa incel-yhteisöä koskevassa tutkimuksessa teoria on jäänyt vähälle huomiolle, vaikka se tarjoaa arvokkaan näkökulman väkivallan ymmärtämiseen yhteiskuntaa koskettavana ilmiönä. Sosiaalisen disintegraation teoria voi auttaa ymmärtämään sitä kuinka väkivalta on eräänlainen keino olla vuorovaikutuksessa muun ympäristön kanssa silloin, kun muut keinot koetaan riittämättömiksi.

Lisäksi tutkielmani tavoitteena on syventää radikalisoitumisen ja väkivallan syntyä tarkastelevaa tutkimusta incel-yhteisössä. Erityisesti pyrin ymmärtämään millaisilla tavoilla osallisuuden ja tunnustamisen vajeet kytkeytyvät hegemoniseen maskuliinisuuteen ja yhdistyvät incel-yhteisön väkivaltakirjoituksissa ja -teoissa. Tutkielmalla tavoittelen katseen kohdistamista väkivaltaan laajempänä yhteiskunnallisena ongelmana yksilöihin liittyvien ongelmien sijaan. Niin kauan kuin väkivallan ajatellaan olevan seurausta yksilön psyykeen horjumisesta tai yksilöiden välisiin vuorovaikutussuhteeseen kuuluva ikävä tapahtuma, väkivallan ennaltaehkäisyyn vastuu säilyy yksittäisillä tahoilla.

4.2 Aineisto

Aineistoni koostuu kymmenestä (n=10) tutkimuksesta. Tiedonhaun tavoitteena oli löytää sellaisia vertaisarvioituja tutkimuksia, jotka vastaisivat mahdollisimman monipuolisesti tutkimuskysymyksiini. Tavoitteenani oli löytää erityisesti sellaista aineistoa, missä väkivalta ei palaudu ainoastaan yksilöllisiin tekijöihin, vaan se huomioisi myös väkivallan yhteiskunnallisuuden. Tämän vuoksi aineistoksi valikoitui tutkimuksia, jotka pyrkivät ymmärtämään väkivaltaa sosiaalisen disintegraation teoriaa mukaillen sosio-emotionaaliselta, rakenteelliselta ja yhteiskunnallisen osallisuuden tasolta. Erityisesti väkivallan kohdalla halusin sisällyttää tutkielmaani aineistoja, jotka käsittelevät väkivallan ihannointia, väkivaltaisia kirjoituksia ja väkivaltaisia tekoja, sillä ajattelin laajemman otannan väkivaltateemaan tuottavan hedelmällisempiä tuloksia tutkielmalleni.

Tiedonhakuani varten käytin Utu Volteria, Google Scholaria ja Sociology Source Ultimatea. Tein hakuja englannin kielellä, sillä suomen kielellä esimerkiksi Google Scholarista löytyi vain opinnäytetöitä. Hakusanoina käytin vaihtelevasti erilaisia yhdistelmiä termeistä *incel*, *involuntary celibate*, *involuntary celibacy*, *masculinity*, *hegemonic masculinity*, *misogyny*, *violence*, *aggression*, *hostility*, *violent*, *anger*, *aggressive behaviour*, *radicalism*. Valitsemani aineisto on kansainvälistä incel-yhteisön luonteen vuoksi, sillä se toimii täysin internetissä *incel.is* -sivustolla, jossa englannin kieli toimii keskustelukielenä. Aineisto koostui lopulta laadullisesta tutkimuksesta. Vain yksi tutkimus on entisten ja nykyisten incel-yhteisön jäsenten kokemuksia ja ajatusmaailmaa kartoittava haastattelututkimus. Tähän saattaa vaikuttaa se, kuinka inceleiksi itsensä määrittelevät miehet kokevat vihamielisyyttä tutkijoita kohtaan, eivätkä tästä johtuen suostu juurikaan haastateltaviksi (Zimmerman 2024, 168). En rajannut aineistoa käsittämään tiettyä ajanjaksoa, sillä incel-yhteisöstä tuotettu aikaisempi tutkimus on melko tuoretta. Tämän vuoksi tutkielmaani valikoituneet tutkimukset ovat suurimmaksi osaksi 2020-luvulta. Incel-yhteisöstä on tuotettu tutkimusta esimerkiksi psykologian, poliittisen väkivallan, kriminologian, sukupuolen tutkimuksen ja sosiologian saralla. Aineistostani viisi (n=5) tutkimusta tarkastelee incel-yhteisön väkivaltaa poliittisen terrorismin näkökulmasta, kaksi (n=2) sukupuolen tutkimuksen alalta, kaksi (n=2) sosiologiasta ja yksi (n=1) kriminologian alalta. Näistä Lindsayn (2021) ja O'Malley'n ja Helmin (2023) tutkimukset ovat Sociology Source Ultimatesta, ja loput kahdeksan Utu Volterista.

Kirjoittajat	Julkaisu	Kuvaus sisällöstä
1. Baele, S. J., Brace, L., & Coan, T. G. (2021).	From “Incel” to “Saint”: Analyzing the violent worldview behind the 2018 Toronto attack. <i>Terrorism and Political Violence</i> , 33(8), 1667–1691.	Kuinka incel-yhteisön maailmankuvassa esitetyt sosiaaliset kategoriat ja narratiivit vaikuttavat väkivallan kannattamiseen ja motivoivat toimimaan väkivaltaisesti.
2. Daly, S. E., & Reed, S. M. (2022).	“I Think Most of Society Hates Us”: A Qualitative Thematic Analysis of Interviews with Incels. <i>Sex Roles</i> , 86(1–2), 14–33.	Haastattelututkimus, jonka tarkoituksena identifioida incel-yhteisön nykyisten ja entisten jäsenten tilanteita, asenteita ja kokemuksia. Haasteet maskuliinisuuden toteuttamisessa, marginaalisuuden kokemukset ja negatiiviset tunteet omaa identiteettiä kohtaan lujittavat uskoa BlackPill-teoriaan.
3. Gosse, M., Halpin, M., & Maguire, F. (2025).	Stochastic gender-based violence: How incels justify and encourage sexualized violence against women. <i>Violence Against Women</i> , 31(12–13), 3261–3288.	22 060 kommentin analysointi siitä, kuinka incel-yhteisön jäsenet oikeuttavat sukupuolittunutta väkivaltaa ja naisten seksuaalisuutta loukkaavaa väkivaltaa kirjoituksissaan.
4. Lindsay, A. (2021).	Incel violence as a reclamation of masculinity and defence of patriarchy on three distinct levels. <i>New Zealand Sociology</i> , 36(1), 25–49.	Kuinka incel-yhteisön väkivalta on keino palauttaa uhattuna oleva maskuliinisuus ja puolustaa miesten valta-asemaa, vaikka päällisin puolin väkivalta näyttäytyy reaktiona yhteiskunnan aiheuttamiin epävarmuuksiin.
5. Lockyer, D., Halpin, M., & Maguire, F. (2025).	The emergence of the incel community as a misogyny-motivated terrorist threat. <i>Terrorism and Political Violence</i> , 37(3), 369–385.	1000 kommentin analysointi siitä, kuinka incelit keskustelevat kolmesta väkivaltaisesta incel-ääriajattelijasta. Analysoinnin tuloksena incelit näkevät yhteisön väkivallan terrorismina, johon liittyy ideologiset tavoitteet.
6. O’Donnell, C., & Shor, E. (2022).	“This is a political movement, friend”: Why “incels”	Kuinka väkivallan avulla yritetään edistää yhteisön tavoitteita, joita ovat huomion kasvattaminen, koston vaatiminen,

	support violence. <i>The British Journal of Sociology</i> , 73(2), 336–351.	maskuliinisuuden lujittaminen ja poliittisen muutoksen aikaansaaminen.
7. O'Malley, R. L., & Helm, B. (2023).	The role of perceived injustice and need for esteem on incel membership online. <i>Deviant Behavior</i> , 44(7), 1026–1043.	Incel-jäsenyyden prosessin kuvailu. Epäoikeudenmukaisuuden kokemukset ovat syy hakeutua yhteisöön, mikä tarjoaa väylän kasvattaa yksilön heikentynyttä itsetuntoa.
8. Vink, D., Abbas, T., Veilleux-Lepage, Y., & McNeil-Willson, R. (2024).	“Because They Are Women in a Man’s World”: A Critical Discourse Analysis of Incel Violent Extremists and the Stories They Tell. <i>Terrorism and Political Violence</i> , 36(6), 723–739.	Diskurssianalyysi kolmen väkivaltaisen inceliksi identifioituneen ääriajattelijan naisvihamielisistä narratiiveista. Kuinka incel-miehet olettavat naisten tarjoavan feminiinisiksi miellettyjä palveluja ja olettavat olevansa oikeutettuja maskuliinisiksi miellettyihin etuoikeuksiin.
9. Windisch, B. (2023).	A downward spiral: The role of hegemonic masculinity in lone actor terrorism. <i>Studies in Conflict and Terrorism</i> , 1–18.	Artikkeli pyrkii ymmärtämään koettujen vääryyksien, identiteettiuhkien ja sukupuolittuneen väkivallan yhteyksiä yksin toimineiden terroristien hyökkäyksissä Yhdysvalloissa.
10. Zimmerman, S. (2024).	The ideology of incels: Misogyny and victimhood as justification for political violence. <i>Terrorism and Political Violence</i> , 36(2), 166–179.	Kuinka incel-yhteisö luo maailmankuvaansa sekä millaisia komponentteja heidän kasvava poliittinen ideologia sisältää. Lisäksi artikkeli pyrkii ymmärtämään, kuinka yhteisö saattaa oikeuttaa poliittisen väkivallan osana poliittista liikettään.

4.3 Menetelmät

Toteutin kandiditutkielmani integroivana kirjallisuuskatsauksena incel-yhteisön antamista kulttuurisista merkityksistä väkivallalle. Valitsin tutkielman toteutusmuodoksi integroivan kirjallisuuskatsauksen, sillä se antaa mahdollisuuden tutkia aihetta monipuolisesti ilman tarkkoja aineiston valintakriteerejä. Samalla integroivaan kirjallisuuskatsaukseen kuuluu olennaisesti kriittinen tarkastelu. (Salminen 2011, 7.) Pidin tutkielmani kannalta tärkeänä sitä,

että voin havaita ja tarkastella aineistostani mahdollisia ristiriitaisuuksia. En halunnut tyytyä pelkkään aineiston kuvailuun, vaan halusin myös kyseenalaistaa sitä. Integroivan kirjallisuuskatsauksen avulla pyrin tunnistamaan aineistostani teemoja tai asiantiloja, jotka olivat läsnä, mutta jäivät aineistossa vähälle huomiolle.

Tutkimusprosessini alkoi empiirisen tutkimuskirjallisuuden lähilukemisena. Lähilukemisen aikana tein muistiinpanoja pitäen mielessä aineistolle esittämäni tutkimuskysymykset. Lisäksi peilasin aineistoja valitsemiini teoreettisiin lähtökohtiin. Pyrin löytämään aineistosta mahdollisimman monipuolisesti teemoja, jotka mukailisivat sosiaalisen disintegraation teoriassa kuvailtuja sosio-emotionaalisia, rakenteellisia ja yhteiskunnallisia tasoja. Kriittisen tarkastelun avulla pääsin käsiksi kahteen, mutta toisiinsa sidoksissa olevaan teemaan. Ensimmäinen aineistostani noussut teema käsitteli sitä, kuinka väkivalta on merkittävässä osassa incel-yhteisön maskuliinisuuden rakentumisessa ja lujittamisessa. Toinen teema liittyi tunnustamisvajeisiin, joihin väkivalta toimii reaktiona. Tunnustamisvajeista erityisesti sosio-emotionaalisella tasolla koetut identiteetin loukkaukset nousivat merkittävimmäksi teemaksi incel-yhteisön väkivaltaa ymmärrettäessä.

4.3.1 Tekoälyn käyttö ja tutkimusetiikka

Tutkielmaani varten olen hyödyntänyt Microsoft Copilot -tekoälytyökalua tutkielman ideoinnissa, aineiston löytämisessä ja lähdeluettelon laatimisessa. Aineiston suhteen en hyväksynyt Microsoft Copilotin tarjoamia artikkeleja, sillä niitä ei ollut saatavilla käyttämissäni tietokannoissa. Lähdeluettelon olen tarkastanut jälkikäteen itse.

Tutkimuseettiset vaatimukset on toteutettu jo valitun aineiston vertaisarvioinnissa ja anonymisoinnissa. Vaikka anonymisointi ei takaa täydellistä tunnistamattomuutta, keskustelufoorumien kommentteja ja haastateltavia on vaikea jäljittää kansainvälisen internetyhteisön vuoksi. Omassa tutkielmassa pyrin noudattamaan tutkimusetiikkaa käyttämällä termiä incel-yhteisö tai incel-yhteisön jäsenet pelkän *incelien* sijaan.

5 Selviytymiskeinot naisvaltaiseksi koetussa yhteiskunnassa

Incel-yhteisön ideologiaa käsittelevässä luvussa olen tuonut esille, kuinka incel-yhteisössä sukupuolten ajatellaan asettuvan vastakkaisiin ja hierarkkisiin suhteisiin. Tässä sosiaalisessa hierarkiassa nainen on ”luonnostaan” alempiarvoinen ja mies ”luonnostaan” hierarkian ylimmäisenä valta-asemaa pitävä. Incel-yhteisössä koetaan, että sukupuolten tasa-arvoistuminen ja naisten yhteiskunnallisen aseman paraneminen ovat murentaneet hierarkkisia suhteita ja patriarkaalista järjestelmää. Tämän vuoksi incel-yhteisön kollektiivisena kokemuksena on alhainen ja epäoikeudenmukainen yhteiskunnallinen asema. Epäoikeudenmukaisuuden kokemuksesta johtuen incel-yhteisö kokee vihaa naisia ja koko yhteiskuntaa kohtaan. (O’Malley & Helm 2023.)

Sosiaalisen disintegraation teorian mukaan yksilön keinot kompensoida tunnustamisvajetta riippuvat sekä yksilön henkilökohtaisista kyvyistä että sosiaalisesta ympäristöstä. Tunnustamisvajella tarkoitetaan erilaisia osattomuuden kokemuksia, joita voi syntyä merkityksellisten suhteiden puuttumisesta, yhteiskunnallisesta osattomuudesta tai yhteiskunnassa tapahtuvista rakenteellisista muutoksista. Incel-yhteisössä seksin puutteesta aiheutunut osattomuuden kokemus on laajentunut kattamaan kokemuksen kokonaisvaltaisesta yhteiskunnallisesta osattomuudesta. Näitä kompensoidakseen incel-yhteisö on kehittänyt erilaisia selviytymiskeinoja, joita Zimmerman (2024) kutsuu strategioiksi. Strategioiden sijaan kutsun niitä tutkielmassani selviytymiskeinoiksi siksi, koska strategia voi sisältää ajatuksen tarkasti suunnitellusta toiminnasta. Selviytymiskeinot sen sijaan antavat liikkumavaraa suunnitellun toiminnan ja olemisen väliltä. Zimmermanin (2024) nimeämät strategiat ovat *toivo*, *selviytyminen*, *hirttäytyminen* ja *kapina*, joita hyödynnän analyttisenä kehiksenä tässä luvussa. Olen nimennyt strategiat seuraavanlaisesti: *oman aseman parantaminen*, *alisteisen aseman sietäminen*, *luovuttaminen* ja *väkivalta keinona palauttaa oikeutetuksi koettu asema*. Seuraavaksi esittelen lyhyesti selviytymiskeinot, joita yhteisön jäsenet käyttävät selviytyäkseen naisvaltaiseksi koetun yhteiskunnan aiheuttamista osattomuuden kokemuksista.

Oman aseman parantamisen selviytymiskeinossa incel-yhteisön jäsenet pyrkivät parantamaan omaa yhteiskunnallista asemaansa ja haluttavuutta itsensä kehittämisen keinoin. Tällaisia keinoja ovat oman ulkonäön muokkaus esimerkiksi kuntosalin avulla tai ansaitsemalla rahaa. (Zimmerman 2024, 172.) Selviytymiskeino sisältää toivon siitä, että omilla teoilla voi

vaikuttaa omaan elämään. Tähän strategiaan turvautuvat eivät näe omaa tilannetta täysin muuttumattomana. Oman aseman parantaminen kuvastaa samalla keinoja olla osa yhteiskuntaa.

Alisteisen aseman sietäminen on lähellä edellistä selviytymiskeinoa, mutta sen avulla pyritään sietämään muuttumattomissa olevaa alistettua asemaa ilman pyrkimyksiä muutokseen. Alisteisen aseman sietäminen voi näyttäytyä esimerkiksi pornon katsomisena, videopelien pelaamisena, ajanviettimisenä incel-foorumilla tai harrastuksiin keskittymisenä. (Zimmerman 2024.) Tämä selviytymiskeino kuvastaa sosiaalisista ympäristöistä eristäytymistä ja elämän keskittämistä internetiin. Hybridimaskuliinisuuden ilmentäminen voi olla myös keino sietää omaa alisteista asemaa ja rakentaa hyväksyttävää maskuliini-identiteettiä incel-yhteisön sisällä.

Luovuttaminen selviytymiskeinona käsittää nimensä mukaisesti itsemurhan sekä kaikenlaisen luovuttamisen itsensä kehittämisen suhteen. (Zimmerman 2024, 171-172; Lindsay 2021). Luovuttaminen voi olla erityisesti sellaisten incel-yhteisön jäsenten selviytymiskeino, jotka kokevat, että oma tilanne on geenien vuoksi muuttumaton. Luovuttamiselle on incel-yhteisössä erityinen termi: *LDAR* (lay down and rot). Käytännössä luovuttaminen tarkoittaa kaikenlaista pidättäytymistä itsensä kehittämisestä. (Zimmerman 2024, 172.) Se onkin hyvin lähellä alisteisen aseman sietämistä, sillä luovuttaminen on yhtä lailla vaikean olotilan sietämistä. Luovuttaminen eroaa kuitenkin siten, ettei yksilö pyri minkäänlaiseen kontaktiin sosiaalisen ympäristönsä kanssa. Luovuttamisen äärimmäinen muoto on itsemurha. Aineistoni perusteella itsemurha on reaktio identiteetin totaaliseen tuhoutumiseen. Vito, Admire ja Hughes (2018, 91) toteavatkin, että itsemurha voi olla itsensä vahvistamisen keino ja oman maskuliinisuuden todistaminen tuhon avulla.

Neljäs selviytymiskeino, *väkivalta keinona palauttaa oikeutetuksi koettu asema*, tarkoittaa yhteiskunnallista muutosta väkivallan keinoin. Osa incel-yhteisön jäsenistä kokee oman tilanteen voivan muuttua vain, jos yhteiskunta muuttuu. Ideologian avulla pyritään selittämään omaa yhteiskunnallista asemaa ja perustelemaan yhteiskunnallisen muutoksen tarvetta väkivallan avulla. (Zimmerman 2024, 172.) Väkivaltakirjoitukset ja ajatus väkivaltaan turvautumisesta viimeisenä keinona voimauttavat incel-yhteisöä (O'Donnell & Shor 2022).

Incel-yhteisö on luonut erilaisia selviytymiskeinoja, joihin turvautua naisvaltaiseksi koetun yhteiskunnan aiheuttamista tunnustamisvajeista. Nämä selviytymiskeinot havainnollistavat sitä kuinka osa incel-yhteisöstä ei usko ideologian geneettiseen determinismiin. Oman aseman parantamiseen pyrkivät ne, jotka eivät ole menettäneet toivoaan. Toisaalta incel-yhteisön jäsenet, jotka uskovat geenien määrittelevän yksilön elämänsä, turvautuvat muihin selviytymiskeinoin. Ne joko auttavat sietämään omaa tilannetta tai niillä vahingoitetaan itseä tai muita. Vaikka ideologia valottaa epäoikeudenmukaisuuden ja vihan kokemuksia, se häivyttää väkivallan taustalla olevia todellisia syitä. Seuraavaksi syvemmän empiirisen tutkimuskirjallisuuden avulla tarkastelemaan väkivaltaa selviytymiskeinona aineistoni pohjalta. Tarkastelen sosiaalisen disintegraation teorian (Heitmeyer ym. 2013) mukaisesti sitä, miten incel-yhteisö merkityksellistää väkivaltaa hegemonista maskuliinisuutta tavoittelevassa yhteisössä. Lisäksi tarkastelen sitä, miten tunnustamisvajeet ilmenevät sosio-emotionaalisella, rakenteellisella ja yhteiskunnallisella tasolla.

6 Väkiältä miehisen ylivallan palauttamisen keinona

Incel-yhteisön väkivallasta on paikannettu hyvinkin konkreettisia, poliittiseen muutokseen tähtääviä ehdotuksia. Lindsay (2021) on todennut kuinka väkiältä saattaa näyttäytyä pintapuolisesti tarkasteltuna reaktiona yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin ja niistä aiheutuviin epävarmuuden kokemuksiin. Tätä toteamusta mukaillen esitän aineistostani ensin tulokset, jotka liittyvät yhteiskunnallisiin muutoksen tarpeisiin ja niissä ilmeneviin tunnustamisvajaisiin. Tämän jälkeen siirryn riistettyyn maskuliini-identiteetin kokemukseen, mikä sisältää tutkielmani kannalta keskeisimmän teeman *loukatut etuoikeudet*.

6.1 Pyrkimys patriarkaatin palauttamiseen

Incel-yhteisössä väkivaltatekojen avulla pyritään lähettämään viesti yhteiskunnalle: kaikki, jotka kannattavat naisten oikeuksia, feminismiä ja naisia, ovat väkivallan kohteena (Lockyer, Halpin & Maguire 2025). Väkiältäteot luovat incel-yhteisössä toivoa yhteiskunnallisen muutoksen ketjureaktiosta (Baele ym. 2021). Käytännössä muutos tarkoittaisi sitä, että yhteiskunta tunnistaisi ”liiallisen” feminismin ja tästä aiheutuvan incel-yhteisön ahdingon. Eräs sivuston käyttäjä totesi haluavansa nähdä massaväkivaltaa ja väkiältäta kohdistettuna erityisesti poliitikoihin, taloudellisiin instituutioihin ja mediaan. Tätä kommentin kirjoittaja perusteli sillä, että valtio on unohtanut huonommin pärjäävät. (Lindsay 2021.) Naisvaltainen yhteiskunta tulisi syrjäytetyksi, jolloin tilalle voisi tulla incel-yhteisön tarpeita palveleva ja oikeudenmukaisempi järjestelmä. Tässä järjestelmässä oikeudenmukaisuus merkitsisi naisten tasa-arvoista jakamista miesten kesken. (Zimmerman 2024; Baele ym. 2021.) Samalla, kun naisvaltainen yhteiskunta tulisi syrjäytetyksi, incel-yhteisön toiveena olisi päästä hierarkian huipulle ja alistaa ”normit” incel-yhteisön nykyiseen asemaan (O’Donnell & Shor 2022). Väkiällan merkitys näyttäytyykin sorretusta asemasta vapautumisen keinona (Zimmerman 2024) ja toiveena paluusta patriarkaattiin järjestelmään. Patriarkaattisella järjestelmällä nähdään olevan ”*sivilisoiva vaikutus tehdä naisistä ihmisiä.*” (Lindsay 2021, vapaa suomennos). Väkiällan ajatellaan kuuluvan sukupuolten välisiin suhteisiin ja sukupuolihierarkiaan, jolloin ajatuksella myös legitimoidaan väkiältäta. Analyysiini perustuen incel-yhteisön näkemykset yhteiskunnasta heijastelevat ajatuksia vallasta nollasummapelinä, jossa toisen tai toisten ihmisryhmien yhteiskunnallinen osallisuus on pois toiselta ihmisryhmältä.

Yhteiskunnalle suunnatun viestin lisäksi incel-yhteisö toivoo, että väkivaltaisten tekojen valtavirtamediaan päätyminen houkuttelisi lisää inceleiksi identifioituvia. Yhteisön ideologian toivotaan saavuttavan tunnettuutta ja kuten eräs käyttäjä totesi, *“ainakin tieto on saatavilla ja siinä on järkeä niille, jotka ovat tarpeeksi teräviä yhdistämään pisteet toisiinsa ja liittymään incel-yhteisöön.”* (O’Donnell & Shor 2022, vapaa suomennos.) Kommentti tuo esille incel-yhteisössä vallitsevan ajatuksen siitä kuinka vain heillä on tarpeeksi ymmärrystä yhteiskunnan nykytilasta ja sen vahingollisuudesta.

Patriarkaatin järjestelmän pakottaminen väkivallan avulla ilmenee myös Windischin (2023) tutkimuksessa. Windisch (2023) havaitsi, kuinka naisten terveystalouteen kohdistuneet terroristi-iskut ovat keino vahvistaa miehen valta-asemaa ja pakottaa sukupuolet toteuttamaan väkisin sukupuolinormeja. Kyseinen esimerkki havainnollistaa myös incel-yhteisössä jaettuina näkemyksiä naisten arvosta ja yhteiskunnallisesta osallisuudesta. Naisten merkitys yhteiskunnassa nähdään sosio-emotionaalisten palvelujen, kuten seksin, hoivan ja lasten kasvattamisen kautta. Naisten terveystaloutta, kuten aborttiklinikat, sotivat incel-yhteisön mielestä naisten luonnolliseksi miellettyä yhteiskunnallista tehtävää vastaan. Miesten vallan lisäämiseen ja patriarkaatin järjestelmän palauttamiseen sisältyvät toiveet naisten oikeuksien kaventamisesta, jotta naiset joutuisivat avioitumaan taloudellisista syistä. Naisten oikeuksien kaventaminen sisältää esimerkiksi opiskelun, josta eräs sivuston käyttäjä toteaa seuraavanlaisesti: *“Jos heikennämme naisten mahdollisuuksia päästä yliopistoon, esimerkiksi, useammat heistä jäisivät yhteisöihinsä, avioituisivat kunnollisten, tuotteliain paikallisten miesten kanssa ja muodostaisivat perheitä heidän kanssaan”* (O’Donnell & Shor 2022, vapaa suomennos.) Kommentin kirjoittaja ajattelee naisten oikeuksien kaventamisen olevan rationaalinen ratkaisu siihen, että kaupungistumisen ja korkeakoulutautumisen myötä naiset muuttavat pois periferiasta. Lisäksi kommentti heijastelee ajatuksia siitä, millainen on “oikea” mies; kunnollinen, tuottelias ja paikallinen.

Vaikka naisten ajatellaan olevan seksin portinvartijoita, se nähdään myös yhteiskunnallisena asiana, ikään kuin yhteiskunnan vastuulla olisi järjestää seksiä miehille (Daly & Shon 2022; O’Donnell & Shor 2022). Toivetta yhteiskunnallisesta vastuusta kuvastavat ajatukset prostituution laillistamisesta (O’Donnell & Shor 2022), jota havainnollistaa seuraava kommentti: *”Yhteiskunnan täytyy ymmärtää täällä olevan niitä, jotka ovat syrjäytettyinä eivätkä ole kykeneväisiä saamaan yhteyttä toiseen sukupuoleen ja heillä myös on tunteet. Näillä ihmisillä on myös tarpeet.* (Daly & Shon 2022.) Seksi nähdään välttämättömänä

yhteiskuntarauhan säilymiselle, jota havainnollistaa myös toinen incel-yhteisön jäsenen kirjoittama kommentti: *“harrastamalla seksiä miehen kanssa olisitte voineet säästää 10 elämää. Mutta ette ilmeisesti ajattele, että 10 elämää on sen ajan ja vaivan arvoista.”* (O’Donnell & Shor 2022, vapaa suomennos). Seksin avulla sosiaalinen hierarkia voitaisiin kääntää incel-yhteisölle suotuisaksi, joka takaisi yhteiskuntarauhan (Vink ym. 2024). Yhteiskunnalliseen vastuuseen ajatellaan kuuluvan myös plastiikkakirurgisten kustannusten alentaminen (O’Donnell & Shor 2022), jotta incel-yhteisön jäsenet voisivat parantaa ulkonäköään ja mahdollisuuksia seksi- ja parisuhteisiin.

Yhteiskunnallisten vaatimusten vuoksi viestin lähettäminen koetaan tärkeäksi incel-yhteisössä. Tämän vuoksi Elliot Rodgeria kutsutaan “pyhimykseksi” ja “ylimmäksi herrasmieheksi”. Rodgerin manifestin ajatellaan kuvaavan tarkkaan sitä, millaisia vääryyksiä incel-yhteisön jäsenet ovat kokeneet. (Lockyer ym. 2025.) Incel-yhteisössä jaetaan kokemus siitä, että naiset ja feministit valtaavat tilaa mieserityisiltä paikoilta. Lindsayn (2021) tutkimuksessa eräs käyttäjä totesi tällaisten mieserityisten tilojen olevan *”jokainen työpaikka, viihdemedia ja yhteisö, jonka miehet loivat itselleen, ja joista naiset ovat tehneet toimimattomampia”*. Ajatus mieserityisistä tiloista kuvastaa sitä kuinka julkisten tilojen ajatellaan olevan vain miehille varattuja, joissa naisten ei kuuluisi olla. Mieserityisten tilojen vieminen koetaan uhkaavan myös maskuliinisiksi miellettyjä etuoikeuksia. (Lindsay 2021.) Tällaisia ovat muun muassa valta, julkinen tunnustaminen, maine ja kunnia. Lisäksi raha, muu varallisuus sekä ylöspäin suuntautuva sosiaalinen liikkuvuus nähdään kuuluvan maskuliinisiksi miellettyihin oikeuksiin. Incel-yhteisössä ajatellaan, että naiset eivät saisi kilpailla maskuliinisiksi miellettyistä etuoikeuksista. Kilpailussa pärjääminen ja parempi sosioekonominen status nähdään puolestaan rangaistavana tekona. (Vink ym. 2024.)

Toisaalta väkivaltaan sisältyy kataranttinen, iloa tuova puoli. Sen avulla helpotetaan incel-identiteetistä aiheutuvaa kärsimystä. (Lindsay 2021.) Kaikki eivät ajattelekaan, että väkivallan avulla voisi muuttaa omaa alhaiseksi koettua, muuttumatonta asemaa, mutta se on vapauttava keino kostaa. Kärsimyksestä vapautumista ja iloa kuvastaa seuraava sitaatti: *“iloinen nähdessäni kuolleita normeja mutta toivon, että seuraava ampuja raiskaa yhden tai kaksi... olen kyllästynyt samoihin vanhoihin kuolinlukuihin. Miten ois raiskausluvut tai happoa-hänen-vitun-naamalleen luvut?”*. (Baele ym. 2021, vapaa suomennos.) Tämän äärimmäisen väkivaltaisen kommentin kirjoittaja on onnistunut dehumanisoimaan naiset omassa

mielessään niin hyvin, että väkivaltafantasia tuo hyvää oloa. Kommentti kuvaa myös täydellistä empatian puutetta.

Empatiaa ei lähtökohtaisesti mielletä miessukupuoleen samalla lailla kuuluvaksi ominaisuudeksi kuin naissukupuoleen. Miehet, jotka pyrkivät noudattamaan hegemonista maskuliinisuutta, joutuvat jatkuvasti käsittelemään ja sopeutumaan sen mukanaan tuomiin sosiaalisiin ja henkilökohtaisiin vaatimuksiin. Kykenemättömyys performoida menestyneesti sisäistettyä hegemonisen maskuliinisuuden ideaalia voi puolestaan aiheuttaa haasteita stressitekijöistä selviytymiseen, jolloin ne voivat uhata identiteettiä. (Windisch 2023.)

Työelämä ja sen mukanaan tuomat epävarmuudet ovat yksilöä uhkaava stressitekijä.

Työelämä nähdäänkin epäoikeudenmukaisuuden mikrokosmoksena, jossa omia epäonnistumisia tulkitaan incel-yhteisön ideologian mukaan naisten ja feminismin syyksi. Osa yhteisön jäsenistä ajattelee vain hyvännäköisten pääsevän töihin, sillä *“valitettavasti Stacyt päätyvät HR:iin (henkilöstökrytointiin), chadit päätyvät managereiksi ja incelit päätyvät tehdastyöläisiksi”*. Tästä näkökulmasta incel-yhteisössä työelämä nähdään riistona. (O’Malley & Helm 2023.) Samalla, kun työelämä nähdään incel-yhteisön hyväksikäyttönä, prekaarin työn ja taloudellisen epävarmuuden lisääntyminen voivat vaikeuttaa kouluttamattomien miesten töihin pääsyä. Lisäksi töiden keskittyminen palvelusektorille vaatii erilaisia taitoja, kuten vuorovaikutustaitoja (Lindsay 2021.), jollaisia miesvaltaisilla työpaikoilla ei vaadita samalla tavalla kuin naisvaltaisilla aloilla. Sosiaalisten taitojen puute, työttömyys sekä taloudellinen riippuvaisuus koetaan esteinä maskuliinisuuden performoinnissa. (O’Malley & Helm 2023.) Väkivallan avulla pyritään sekä palauttamaan että lujittamaan omaa maskuliinisuutta (Lindsay 2021; O’Donnell & Shor 2022), kun muut keinot eivät ole saatavilla.

Aineistoni valossa tunnustamisvajeet ilmenevät sekä yhteiskunnallisella että rakenteellisella tasolla limittyen toisiinsa. Yhteiskunnalliset tunnustamisvajeet ilmenevät kokemuksina unohdetusta ihmisryhmästä, jonka ahdinkoa ei huomata edes valtiollisella tasolla. Väkivalta kuvautuu keinona, minkä avulla incel-yhteisö pyrkii neuvottelemaan yhteiskunnallisesta osallisuudesta ja demokraattisista peruseriaatteista. Yhteiskunnallisesta osallisuudesta neuvotteleminen näyttäytyy kuitenkin yksisuuntaisena ja pakottavana. Tämän vuoksi väkivalta ilmentää myös incel-yhteisön ajatuksia siitä kuinka demokratian aika on ollut ohikautena sitten.

Rakenteellisen tason tunnustamisvajheet ilmenevät tyytymättömyytenä työelämään ja omaan ammattiasemaan. Vaikka osa incel-yhteisöstä saattaa löytää toimijuutta työelämästä kieltäytymällä, näyttäisi siltä, että tavoiteltavaan maskuliinisuuteen liitetään ajatus työtä tekevästä miehestä. Väkivaltakirjoitukset on keino lisätä toimijuutta, sillä työelämä ei tarjoa sitä enää samalla tavalla. Omaan työllisyyteen ja ammattiasemaan liittyvät tunnustamisvajheet eivät vaikuta aiheuttavan merkittävintä epäoikeudenmukaisuuden kokemusta. Koska incel-yhteisössä eri elämän osa-alueilla tapahtuvia epäoikeudenmukaisia tilanteita tulkitaan naisten ja feminismin syyksi, myös epäreiluksi koettua työelämää on helppo syyttää naisista johtuvaksi.

6.2 Riistetty maskuliinisuus ja loukatut etuoikeudet

Seuraavaksi syvennyn tarkastelemaan väkivaltaa reaktiona miehen loukattuihin, mutta kuviteltuihin etuoikeuksiin. Tässä analyysiluvussa kerron, kuinka incel-yhteisössä seksi ilmentää porttia hegemoniseen maskuliinisuuteen ja muihin siihen liitettyihin ominaisuuksiin. Empiirisen tutkimuskirjallisuuden pohjalta analyysissäni korostuu erityisesti seksin arvo ja sen merkitys ”oikeanlaiselle” maskuliinisuudelle. Incel-yhteisössä ”oikea” mies on hegemonista maskuliinisuutta edustava Chad. Tämän vuoksi seksi on tärkeimpänä pidetty etuoikeus incel-yhteisössä. Michael Kimmel on esittänyt loukatun etuoikeuden (*aggrieved entitlement*) termin kuvaamaan sitä kuinka mies kokee, että itseään suuremmat voimat, kuten yhteiskunnassa valtaa saanut feminismi, riistävät hänelle kuuluvat etuoikeudet. Etuoikeuksien riistäminen aiheuttaa raivoa, joka kumpuaa epäonnistumisen ja nöyryyttämisen kokemuksista. (Kimmel 2018.) Seksin puutteesta aiheutuvat epäonnistumisen kokemukset, naisten taholta koettu kiusaaminen ja romanttisten eleiden torjuminen koetaan hyökkäyksenä omaa maskuliinisuutta kohtaan. Hyökkäyksen aiheuttamaa nöyryytetyksi tuleminen kokemusta pyritään kompensoimaan väkivallan keinoin. (Thorburn ym. 2023.)

Incel-yhteisössä ajatellaan, että naiset ovat velvollisia tarjoamaan sosio-emotionaalisia palveluja, kuten huolenpitoa ja ihailua, mutta eri toten seksiä. Sosio-emotionaalisten palvelujen voidaan ajatella olevan keinoja pitää yllä miesten hyvinvointia. (Vink ym. 2024.) Naisiin kohdistettujen velvollisuuksien lisäksi incel-yhteisössä ajatellaan, että oman sukupuolen vuoksi miehet ovat etuoikeutettuja seksiin ja naisten ruumiisiin (Lockyer, Halpin & Maguire 2025; Lindsay 2021; O’Donnell & Shor 2022). Incel-yhteisössä seksin ajatellaan olevan legitiimein keino vahvistaa omaa maskuliinisuutta (O’Donnell & Shor 2022; Windisch 2023). Seksuaalinen kyvykkyys ja heteronormatiiviset sukupuolinnormit ovat keskeinen osa

hegemonista maskuliinisuutta, jolloin naisen taholta torjutuksi tuleminen uhkaa miehen identiteettiä (Windisch 2023). Etuoikeuden kokemusta kuvastaa ajatus siitä kuinka naisten kieltäytyminen seksistä tulkitaan naisissa olevana vikana, joka heissä on (Lindsay 2021). Incel-yhteisössä naisen kieltäytyminen seksistä koetaan mahdottomaksi ajatukseksi. Torjutuksi tuleminen lisäksi incel-yhteisössä toistuu pelko siitä, kuinka muut miehet nauravat niille, jotka eivät ole harrastaneet seksiä (O'Donnell & Shor 2022). Kyvyttömyys löytää kumppani ilmentää incel-yhteisön mielissä epäonnistumista vastata hegemonisen maskuliinisuuden standardeihin. (Lindsay 2021). Seksisuhteiden puuttuminen aiheuttaa incel-yhteisössä psykologista ahdistusta, mikä ilmenee incel-yhteisön keskusteluissa itsetuhoisina ajatuksina ja väkivaltapuheina. (O'Malley & Helm 2023.) Psykologisen ahdistuksen lisäksi naisiin ja muuhun yhteiskuntaan kohdistetut väkivaltapuheet ja -teot voivat olla osa sukupuolen tekemistä ja keino vahvistaa oikeutetuksi miellettyä valta-asemaa (Zimmerman 2024; Windisch 2023). O'Donnell & Shor (2022, 26) ovat päätyneet samankaltaisiin johtopäätöksiin todetessaan, kuinka naisvihamielisillä puheilla luodaan paikallinen, incel-yhteisössä realisoituva ja valta-asemaa pitävä maskuliinisuus. Naisvihamieliset kirjoitukset toimivat miehisyden todisteena muulle incel-yhteisölle, jolloin ne voivat olla keino suojautua koetulta maskuliinisuuden riistämiseltä yhteiskunnan taholta. Suojautumisen lisäksi naisvihamielisten puheiden avulla mukaudutaan hegemoniseen maskuliinisuuteen. (Daly & Shon 2022.) Dehumanisoivalla ja alentavalla kielenkäytöllä incel-yhteisö pyrkii esineellistämään (Gosse ym. 2025), häpäisemään ja alistamaan naiset hyväksyttävän feminiinisyden performoimiseen (Lindsay 2021).

Incel-yhteisössä ajatellaan, että seksin avulla saavutettu "oikea" maskuliinisuus luo pääsyn myös muihin maskuliinisiksi koettuihin etuoikeuksiin, kuten valtaan, hyvään taloudelliseen asemaan ja sosiaaliseen statukseen (Vink ym. 2024). Kun seksuaaliset ja romanttiset eleet torjutaan, evätään mieheltä pääsy myös muihin maskuliinisuuteen liitettyihin etuoikeuksiin. Väkivalta nähdään pätevänä ratkaisuna tilanteeseen, jossa incel-yhteisöltä kielletään heille tärkeimpiin etuoikeuksiin kuuluva seksi. (Baele ym. 2021.) Tuolloin väkivalta näyttyy yrityksenä pelastaa maskuliinisuus (O'Donnell & Shor 2022). Ajatusta väkivallasta rationaalisena ratkaisuna kuvastaa seuraava kommentti: *"mitä tapahtuu kun jätätte meidät ilman rakkautta ja seuraa."* (Lindsay 2021, vapaa suomennos). Lisäksi kommentti asettaa uhkauksen ja kuvastaa sitä kuinka incel-yhteisössä väkivalta ulkoistetaan naisten syyksi.

Incel-yhteisössä ajatellaan, että mies on oikeutettu ottamaan itselleen kuuluvat etuoikeudet väkisin takaisin. Tätä ajatusta havainnollistaa Rodgerin kirjoittama toteamus manifestiinsa: *“rankaisen kaikkia naisia seksin riistämisen rikoksesta”*. “Opetuksen näyttäminen” ja rankaisu ovatkin incel-yhteisössä yleisiä kommentteja. (Gosse, Halpin & Maguire 2025.) Incel-yhteisössä ajatellaan, että etuoikeuksien takaisin ottaminen väkisin kuuluu olennaisena osana oikeanlaiseen maskuliinisuuteen: *“Pakottaminen on tarpeen, jotta saat mitä haluat elämästäsi. Maskuliinisuuden huippu on pakottaa asiat menemään niin kuin itse haluat. Jos haluat olla passiivinen ja antaa asioiden tapahtua luonnostaan toivoen parasta. Se on erittäin feminiininen keino.”* (Gosse, Halpin & Maguire 2025, vapaa suomennos.) Kommentti kuvastaa hyvin sitä kuinka väkivalta on jalokivi maskuliinisuuden kruunussa. Ilman väkivaltaa mies ei ole mies. Incel-yhteisön ajattelussa väkivalta ja seksi asettuvat jatkumolle (O’Donnell & Shor 2022, 344), minkä kummassakin päässä maskuliinisuutta yritetään ilmentää. Mikäli maskuliinisuuden ilmaiseminen ei onnistu seksin avulla, maskuliinisuutta yritetään ilmaista väkivallalla. Väkivallan ja seksin yhteenkietoutumisesta O’Donnell ja Shor (2022) toteavat, että seksissä ei ole niinkään kyse naisista, vaan se on keino todistaa omaa maskuliinisuutta muille miehille. Incel-yhteisön jäsenet peilaavat jatkuvasti omaa maskuliinisuuttaan muiden miesten silmin, jolloin seksin arvo ei näyttäyty sen tuomassa emotionaalisessa tyydytyksessä vaan siinä, kuinka mies säilyttää kasvonsa muiden miesten silmissä ja lunastaa paikkansa ”oikeana” miehenä. Seksi mahdollistaa pääsyn omaan maskuliini-identiteettiin ja hyväksytyyn miessukupuolen tekemiseen. Väkivallan avulla vaaditaan tunnustusta ja arvostusta (O’Donnell & Shor 2022), jonka incel-yhteisön miehet ovat kokeneet menettäneensä.

Kuvitellut etuoikeudet yhdistyvät myös ajatukseen siitä, ettei incel-yhteisön tarvitsisi kokea häpeää ja nöyryyttämistä. Romanttisten suhteiden ja seksikumppanien puute aiheuttavat incel-yhteisölle häpeän kokemuksia (O’Donnell & Shor 2022; Windisch 2023; Vink ym. 2024). Hylkäämisen kokemukset koetaan nöyryyttämisenä, alistamisena ja hyväksikäyttönä, jos nainen on antanut olettaa olevansa kiinnostunut miehestä (O’Malley & Helm 2023). Kuuskorven (2021) mukaan väkivalta on keino taistella häpeää ja nöyryytystä vastaan. Mitä tärkeämpiin ja henkilökohtaisempiin minuuden osiin loukkaukset kohdistuvat, sitä suurempi on raivo. Koska seksuaalisuus on yksi minuuden ytimessä sijaitsevista alueista, loukkaukset, jotka osuvat omaan seksuaalisuuteen, ovat erityisen alttiita epäonnistumisen, riittämättömyyden ja arvostelluksi tulemisen kokemuksille. Myös Cottee (2021) toteaa, kuinka häpeä oli Elliot Rodgerin väkivaltatekoja ajava voima. Ennen fyysiseksi muuttuvaa

väkivaltaa yksilössä tapahtuu häpeäkierteen aktivoituminen, jolloin mikä tahansa itsessä ja ulkomaailmassa voi saada avoimen tai piilevän seksuaalisen merkityksen (Kuuskorpi 2021). Häpeäkierteen aktivoitumista kuvaa seuraava kommentti: ”...*yksi naisopettajista jolle olin juttelemassa vittu flirttaili chad-opiskelijoiden kanssa ja katsoi mua halveksuen.*” (O’Malley & Helm 2023, vapaa suomennos.) Kommentti kertoo siitä, kuinka häpeän kokemukset voivat herätä yhteydestä riippumatta, kun kaikki omassa elämässä nähdään seksuaalisuuden ja siihen kohdistuvien loukkauksien kautta (Kuuskorpi 2021). Incel-yhteisössä tuodaan paljon esille häpeän kokemuksia, mutta häpeäraivo purkautuu erityisesti väkivaltatekoina.

Analyysissäni korostuvat erityisesti sosio-emotionaalisella tasolla syntyvät tunnustamisvajeet. Incel-yhteisön jäsenet näyttävät olevan hyvinkin tietoisia kulttuurisesti “oikeanlaisen” maskuliinisuuden tekemisestä. Tunnustamisvajeet keskittyvät yhteisön kokemuksiin maskuliini-identiteetin ja maskuliinisuuteen miellettyjen loukattujen etuoikeuksien riistämisestä. Tästä aiheutuva häpeä muuttuu osalla yhteisön jäsenistä häpeäraivoksi, joka purkautuu fyysisenä väkivaltana. Incel-yhteisössä väkivallan avulla pyritään kompensoimaan seksin puutteesta aiheutunutta riistettyä maskuliinisuutta. Identiteettiin aiheutuvat kolhut, säröt ja loukkaukset eivät jää sosio-emotionaaliselle tasolle. Sosio-emotionaalisella tasolla syntyvät tunnustamisvajeet laajenevat koskemaan kokonaisvaltaista, yhteiskunnalliselle ja rakenteelliselle tasolle ulottuvia osattomuuden kokemuksia. Analyysini perusteella hegemoninen maskuliinisuus näyttäytyy hauraana maskuliinisuutena, sillä sitä horjuttavat herkästi monet elämään kuuluvat epävarmuudet.

7 Johtopäätökset

Tutkielmani tavoitteena oli ymmärtää, millaisia kulttuurisia merkityksiä incel-yhteisön väkivaltaiset puheet ja teot sisältävät maskuliinisuutta tavoittelevassa yhteisössä. Lisäksi tavoitteenani oli ymmärtää, miten seksin puutteesta syntyvät tunnustamisvajeet ilmenevät incel-yhteisössä. Tässä luvussa esitän työni päätulokset ja pohdin, mitä tulokset merkitsevät yhteiskunnallisessa kontekstissa. Lisäksi esitän tutkielmani pohjalta jatkotutkimusaiheita.

Incel-yhteisön ideologia perustuu jäykkään sukupuolihierarkiaan, jossa naisten ajatellaan asettuvan biologiaan pohjautuen miesten alapuolelle. Samalla yksilön yhteiskunnallinen asema ja elämäntilanne määrittyvät geenien kautta: mitä viehättävämmän näköinen yksilö on, sitä paremmat mahdollisuudet yksilöllä on päästä suotuisaan yhteiskunnalliseen asemaan. Oman yhteiskunnallisen aseman legitimoivat seksi- ja romanttisten kumppanien määrä. Incel-yhteisössä ajatellaan, että osasyllinen heidän yhteiskunnalliseen asemaan johtuu huonoista geneista. Eniten incel-yhteisössä syytetään naisia ja feminisimiä. Incel-yhteisö on kehittänyt erilaisia selviytymiskeinoja naisvaltaiseksi koetussa yhteiskunnassa pärjäämiseen. Näitä ovat oman aseman parantaminen, alistaisen aseman sietäminen, luovuttaminen ja väkivalta keinona palauttaa oikeutetuksi koettu asema.

Analyysissäni havaitsin kuinka incel-yhteisön ideologia ja väkivalta pitävät sisällään poliittisia muutosehdotuksia. Tällaisia ovat naisten oikeuksien kaventaminen ja pakottaminen käyttäytymään perinteisten sukupuoliroolien mukaisesti. (Zimmerman 2024; O'Donnell & Shor 2022.) Naisten kontrolloimisen lisäksi incel-yhteisön pyrkimyksenä on tuoda väkivallan avulla esille yhteisen kokemaa ahdinkoa. Väkivaltaisten tekojen toivotaan saavuttavan julkisuutta ja houkuttelevan yhteisöön uusia jäseniä. Toisaalta osa incel-yhteisön jäsenistä ajattelee, ettei väkivallan avulla voida saavuttaa muutosta. Tuolloin väkivalta näyttää iloa tuovana ja vapauttavana tekona. Ensisilmäyksellä incel-yhteisön väkivalta näyttää reaktiona yhteiskunnallisiin ja rakenteellisiin tunnustamisvajeesiin.

Incel-yhteisö on hyvin tietoinen ”oikeanlaiseen” maskuliinisuuteen liitetystä ominaisuudesta, joita he kokevat olevansa kykenemättömiä toteuttamaan. Erityisesti seksuaalinen kyvykyys nähdään ainoana hegemonisen maskuliinisuuden ilmentäjänä. Analyysini syvempi tarkastelu osoitti, että incel-yhteisössä seksi on tärkein maskuliini-identiteettiin liitetty etuoikeus ja seksin puute ilmentää kokemusta riistetyistä maskuliinisuudesta sekä loukatuista, mutta

kuvitelluista etuoikeuksista. Merkittävimmät tunnustamisvajeet syntyvät sosio-emotionaalisella tasolla yksilön identiteettiin kohdistuvina uhkina, kolhuina ja tuhoutumisena. Seksiä ei haluta sen tuoman emotionaalisen tyydytyksen vuoksi, vaan sen arvo näyttäytyy siinä, miltä seksiä saava mies näyttäytyy muiden miesten silmissä. Seksin avulla mies lunastaa paikan “oikeana” miehenä. Tämän vuoksi seksin puute aiheuttaa sietämättömiä häpeän ja nöyryyttämisen tunteita, sillä mies epäonnistuu maskuliinisuuden performoinnissa. Pahimmillaan häpeän ja nöyryyttämisen kokemukset aiheuttavat häpeäraivoa, mikä ilmaistaan väkivaltana. Analyysiani tukee esimerkiksi Cotteen (2021) tutkimus. Väkivalta nähdään legitimiinä keinona ottaa itselleen kuuluvat oikeudet takaisin. Samalla se tarjoaa keinon vahvistaa ja luoda maskuliinisuutta, koska seksin avulla oman maskuliini-identiteetin vahvistaminen on evätty.

Incel-yhteisössä koetut haasteet havainnollistavat hyvin miesten monimutkaista suhdetta hegemoniseen maskuliinisuuteen. Haluan omalla tutkielmallani jalostaa hybridimaskuliinisuuden käsitettä esittämällä uuden, incel-yhteisöä paremmin kuvaavan käsitteen. Analyysini pohjalta incel-yhteisön tapa jäsentää sukupuolia ja sosiaalista hierarkiaa näyttäytyvät viettipohjaisena tapana olla maailmassa. Tämän maskuliinisuuden nimeän primitiiviseksi maskuliinisuudeksi. *Primitiivinen maskuliinisuus* viittaa ajatukseen siitä, kuinka incel-yhteisön mielissä ihmiset redusoituvat eläimellisiksi, viettien varassa toimiviksi olennoiksi. Incel-yhteisössä ajatellaan yksilöiden toiminnan palautuvan primitiivisiin ruumiin toimintoihin eli seksiin ja lisääntymiseen. Primitiivisyyttä kuvastaa ajatus siitä kuinka seksin avulla yksilö saavuttaa hyvän yhteiskunnallisen aseman ja kelpaa yhteiskunnan jäsenenä. Lisäksi primitiivisyys ilmenee siinä, kuinka seksiä ja loukattuja etuoikeuksia kompensoidaan väkivallan avulla. Vallerga ja Zurbriggen (2022) toteavatkin, kuinka tiede on korvannut uskonnon ensisijaisena hegemonisen maskuliinisuuden legitimoijana. Biologialla pyritään yhä enemmän selittämään sukupuolten eriarvoisuutta ja sukupuoliin kulttuurisesti miellettyjä ominaisuuksia. Evoluutiopsykologisiin tutkimuksiin vetoaminen ja niillä sukupuolten välisiä suhteita perustelevat argumentit havainnollistavat incel-yhteisössä luotuja todellisuuskäsityksiä.

Osa aikaisemmasta kirjallisuudesta on pyrkinyt selittämään yhteisön väkivaltaa mielenterveys- ja neuropsykiatrisilla häiriöillä, eristäytyneisyydellä ja seksuaalisella turhautumisella (Vink ym. 2024). Naisiin kohdistuva väkivalta on kuitenkin historiallisesti ja kulttuurisesti jatkuva ongelma, joka suurilta osin pysyy näkymättömissä ja huomiotta. Tämän

vuoksi incel-yhteisöstä ei tulisi tehdä syntipukkia, sillä sen toteuttama väkivalta ole poikkeuksellista. (Lindsay 2021.) Vaikka väkivallan taustalla voi olla psykologisia tekijöitä, haluan ottaa tutkielmani avulla osaa akateemiseen kirjallisuuteen toteamalla, että incel-yhteisön väkivaltapuheiden ja -tekojen syyt eivät johdu ainoastaan yksilöllisistä tekijöistä. Incel-yhteisön naisvihamielisten puheiden ja väkivaltatekojen voidaan katsoa olevan tihentymä yhteiskunnassa vallitsevasta rakenteellisesta ja yhteiskunnallisesta naisvihasta, jolloin naisiin kohdistuva väkivalta ei jää yksityisen piiriin, vaan se ulottuu myös yhteiskunnallisiin instituutioihin ja laajemmin yhteiskuntaamme. Internetin myötä naisvihasta on tullut uudella tavalla näkyvämpää miesten tuodessa ilmi naisvihamielisiä ajatuksiaan suoraan, mutta anonymisti. Väkivaltakirjoitukset voivat olla keino sietää alisteiseksi koettua asemaa.

Tutkielmani vahvuutena on osoittaa, kuinka henkilökohtaisena pidetyt, identiteettiin osuvat kysymykset eivät lopulta ole henkilökohtaisia. Incel-yhteisössä koetut loukatut, mutta kuvitellut etuoikeudet ja niistä syntyvä häpeäraivo ovat myös kollektiivista kipua, mikä pahimmillaan purkautuu muihin ihmisiin kohdistuvana fyysisenä väkivaltana. Tutkielmani vahvuutena on myös kyky osoittaa, kuinka maskuliinisuuteen liitetty väkivalta uhkaa sekä naisten turvallisuutta että yhteiskuntarauhaa.

Tutkielmaani sisältyy myös rajoitteita. Aineistoni koostui suurimmaksi osaksi tutkimuksista, jossa analysoitiin keskustelufoorumilla käytyjä keskusteluja. Incel-yhteisö voi tarjota väylän lietsoa vihaa sekä saada huomiota omilla kommenteilla ilman syvällisempiä motiiveja. Olisikin tärkeää kyetä erottamaan, mitkä kommentit ovat *trollausta* ja mitkä kommentit ovat vakavasti otettavia, muiden henkiä uhkaavia. Valitettavana esimerkkinä tällaisesta oli Suomessa vuonna 2024 Vendin murha. Jatkotutkimuksen tarpeet liittyvät esimerkiksi siihen, miten miesvaltaisilla ja anonyymeilla keskustelufoorumeilla voitaisiin tunnistaa sellaiset henkilöt, joilla on kohonnut riski siirtyä väkivaltaisista puheista tekoihin. Tällaista tutkimusta tukisivat myös etnografiset haastattelututkimukset. Äänen antaminen erityisesti entisille incel-yhteisön jäsenille voisi tuoda uutta näkökulmaa incel-yhteisön ihannoimaan ja kannattamaan väkivaltaan. Lisäksi se voisi syventää ymmärrystä radikalisoitumisen prosessista, ja tuoda uusia näkökulmia väkivallan ennaltaehkäisyyn.

Lähteet

- Baele, S. J., Brace, L., & Coan, T. G. (2021). From “Incel” to “Saint”: Analyzing the violent worldview behind the 2018 Toronto attack. *Terrorism and Political Violence*, 33(8), 1667–1691. <https://doi.org/10.1080/09546553.2019.1638256>
- Collins, C. J., Murphy, M. G., Reid, K., & Clark, J. J. (2024). Incel Perpetrated Violence: Distal and Proximal Risk Factors and Pathways. *Deviant Behavior*, 1–19. <https://doi.org/10.1080/01639625.2024.2417824>
- Costello, W., & Buss, D. M. (2023). Why isn't There More Incel Violence? *Adaptive Human Behavior and Physiology*, 9(3), 252–259. <https://doi.org/10.1007/s40750-023-00220-3>
- Cottee, S. (2021). Incel (E)motives: Resentment, Shame and Revenge. *Studies in Conflict and Terrorism*, 44(2), 93–114. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2020.1822589>
- Daly, S. E., & Reed, S. M. (2022). “I Think Most of Society Hates Us”: A Qualitative Thematic Analysis of Interviews with Incels. *Sex Roles*, 86(1–2), 14–33. <https://doi.org/10.1007/s11199-021-01250-5>
- Frenguelli, N. (2024). The construction of masculinity in far-right attacker manifestos in the West: The reification of hegemonic masculinity and the use of ‘the child’ to mobilise others. *Critical Studies on Terrorism*, 17(3), 708–731. <https://doi.org/10.1080/17539153.2024.2360276>
- Glace, A. M., Dover, T. L., & Zatkin, J. G. (2021). Taking the Black Pill: An Empirical Analysis of the “Incel.” *Psychology of Men & Masculinity*, 22(2), 288–297. <https://doi.org/10.1037/men0000328>
- Gosse, M., Halpin, M., & Maguire, F. (2025). Stochastic gender-based violence: How incels justify and encourage sexualized violence against women. *Violence Against Women*, 31(12–13), 3261–3288. <https://doi.org/10.1177/10778012241279816>
- Gottzén, L. (2025). Exploring the link between masculinity and violent extremism: Remasculinization as individual and political project. *Sociology Compass*, 19(8), Article e70100. <https://doi.org/10.1111/soc4.70100>
- Halpin, M., Richard, N., Preston, K., Gosse, M., & Maguire, F. (2025). Men who hate women: The misogyny of involuntarily celibate men. *New Media & Society*, 27(1), 424–442. <https://doi.org/10.1177/14614448231176777>

- Han, X., & Yin, C. (2023). Mapping the manosphere: Categorization of reactionary masculinity discourses in digital environment. *Feminist Media Studies*, 23(5), 1923–1940.
<https://doi.org/10.1080/14680777.2021.1998185>
- Heitmeyer, W., Böckler, N. & Seeger, T. Social disintegration, loss of control and school shootings. Teoksessa Böckler, N. (2013). *School shootings: International research, case studies, and concepts for prevention*. Springer.
- Hong, L. (2000). Toward a transformed approach to prevention: Breaking the link between masculinity and violence. *Journal of American College Health*, 48(6), 269–279.
- Incels.is. (ei pvm.). Haettu 20.10.2025 osoitteesta <https://incels.is/>
- Jokinen, A. (2012). Kriittinen mies- ja maskuliinisuustutkimus. Teoksessa Juvonen, T., Rossi, L.-M., Saresma, T., Brunila, K., Engelberg, M., Eräsaari, L., ... Urponen, M. (2012). *Käsikirja sukupuoleen*. Tampere: Vastapaino.
- Juhila, K. (2021). Etnografia. Teoksessa J. Vuori (Ed.), *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/>
- Jääntti, M. (2025). ”Jutut olivat outoja” – uusi todistaja kertoi hovioikeudessa, miten Valkeakosken raiskausmurhaaja käyttäytyi surmayönä. Yle.fi. <https://yle.fi/a/74-20165462>.
- Knopf, J. W. (2006). Doing a literature review. *PS: Political Science & Politics*, 39(1), 127–132.
<https://doi.org/10.1017/S1049096506060264>
- Kuuskorpi, T., & Siltala, kustannusosakeyhtiö. (2021). *Pahat mielessä : tieteen näkökulmia pahuuteen*. Helsinki: Siltala. Noudettu osoitteesta <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-234-841-8>
- Lindsay, A. (2021). Incel violence as a reclamation of masculinity and defence of patriarchy on three distinct levels. *New Zealand Sociology*, 36(1), 25–49.
<https://search.informit.org/doi/10.3316/informit.850259762614973>
- Lockyer, D., Halpin, M., & Maguire, F. (2025). The emergence of the incel community as a misogyny-motivated terrorist threat. *Terrorism and Political Violence*, 37(3), 369–385.
<https://doi.org/10.1080/09546553.2023.2296515>
- Loewen Walker, R. (2024). Call it misogyny. *Feminist Theory*, 25(1), 64–82.
<https://doi.org/10.1177/14647001221119995>

Marganski, A. J. (2019). Making a murderer: The importance of gender and violence against women in mass murder events. *Sociology Compass*, 13, e12730. <https://doi.org/10.1111/soc4.12730>

Maryn, Alyssa, et al. "Identifying Pathways to the Incel Community and Where to Intervene: A Qualitative Study with Former Incels." *Sex Roles*, vol. 90, no. 7, 2024, pp. 910–22, <https://doi.org/10.1007/s11199-024-01478-x>.

Miller, S. (2024). Supreme Gentlemen: The Path of Radicalization for the Incel Community's Lone Wolves. *Terrorism and Political Violence*, 36(6), 818–833. <https://doi.org/10.1080/09546553.2023.2202779>

Mills, C. E., Schmuhl, M., & Capellan, J. A. (2020). Far-right violence as backlash against gender equality: A county-level analysis of structural and ideological gender inequality and homicides committed by far-right extremists. *Journal of Crime & Justice*, 43(5), 568–584. <https://doi.org/10.1080/0735648X.2020.1738261>

Naistenlinja.fi. (3.9.2025). Naisviha. Haettu 29.11.2025 osoitteesta <https://naistenlinja.fi/naisviha/>

Nurminen, J. (2023). Aborttia on koko ajan vaikeampi saada Yhdysvalloissa – kartta näyttää kieltäjien ja sallijoiden vyöhykkeet. Yle.fi. <https://yle.fi/a/74-20038738>

O'Donnell, C., & Shor, E. (2022). "This is a political movement, friend": Why "incels" support violence. *The British Journal of Sociology*, 73(2), 336–351. <https://doi.org/10.1111/1468-4446.12923>

O'Malley, R. L., & Helm, B. (2023). The role of perceived injustice and need for esteem on incel membership online. *Deviant Behavior*, 44(7), 1026–1043. <https://doi.org/10.1080/01639625.2022.2133650>

Osuna, A. I. (2024). Leaving the incel community: A content analysis. *Sexuality & Culture*, 28(2), 749–770.

Paasonen, S. (2012). Sukupuoli ja representaatio. Teoksessa Juvonen, T., Rossi, L.-M., Saresma, T., Brunila, K., Engelberg, M., Eräsaari, L., ... Urponen, M. (2012). *Käsikirja sukupuoleen*. Tampere: Vastapaino.

Papatheodorou, K. (2025). How incels who carried out violence use neutralization techniques to justify and sanitize their actions: an exploratory study. *Psychology, Crime & Law*, 1–23. <https://doi.org/10.1080/1068316X.2025.2528084>

Peral, E. B., Silvestre, M., Kamatayeva A., & Voicu, B. (2024). Women, Antifeminism, and Platforms: The Discourses of Misogyny| Value Change Regarding Gender Roles and Backlash in Europe: Is Gender a New Polarization Element? *International Journal of Communication*, 18.

Regehr, K. (2022). In(ce)l doctination: How technologically facilitated misogyny moves violence off screens and on to streets. *New Media & Society*, 24(1). <https://doi.org/10.1177/1461444820959019>

Renström, E. A., & Bäck, H. (2024). Manfluencers and young men's misogynistic attitudes: The role of perceived threats to men's status. *Sex Roles*, 90(12), 1787–1806. <https://doi.org/10.1007/s11199-024-01538-2>

Salminen, A. (2011). Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopisto, Opetusjulkaisu 62, 1-41.

Thorburn, J., Powell, A., & Chambers, P. (2023). A world alone: Masculinities, humiliation and aggrieved entitlement on an incel forum. *British Journal of Criminology*, 63(1), 238–254. <https://doi.org/10.1093/bjc/azac020>

Vallerga, M., & Zurbriggen, E. L. (2022). Hegemonic masculinities in the 'manosphere': A thematic analysis of beliefs about men and women on The Red Pill and incel. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 22(2), 602–625. <https://doi.org/10.1111/asap.12308>

Vink, D., Abbas, T., Veilleux-Lepage, Y., & McNeil-Willson, R. (2024). “Because They Are Women in a Man’s World”: A Critical Discourse Analysis of Incel Violent Extremists and the Stories They Tell. *Terrorism and Political Violence*, 36(6), 723–739. <https://doi.org/10.1080/09546553.2023.2189970>

Vito, C., Admire, A., & Hughes, E. (2018). Masculinity, aggrieved entitlement, and violence: Considering the Isla Vista mass shooting. *NORMA*, 13(2), 86–102. <https://doi.org/10.1080/18902138.2017.1390658>

Windisch, B. (2023). A downward spiral: The role of hegemonic masculinity in lone actor terrorism. *Studies in Conflict and Terrorism*, 1–18. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2021.1928894>

Zimmerman, S. (2024). The ideology of incels: Misogyny and victimhood as justification for political violence. *Terrorism and Political Violence*, 36(2), 166–179. <https://doi.org/10.1080/09546553.2022.2129014>